JAARVERSLAG 2021

STICHTING WAARBORGFONDS KINDEROPVANG & STICHTING RUIMTE-OK

RuimteOK kenniscentrum

Waarborgfonds & Kenniscentrum Kinderopvang

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 6 juli 2022

INHOUDSOPGAVE

1. Verantwoording van het bestuur

1.1 Waarborgfonds Kinderopvang en Ruimte-OK

1.2 Stichting Waarborgfonds Kinderopvang

1.2.1 Voortgang businessplan 2021-2023

1.2.2 Borgstellingsoverzicht 2021

1.2.3 Risico's en voortgangscontrole

1.2.4 Claims

1.2.5 Kennisindeling Waarborgfonds 2021

1.3 Stichting Ruimte-OK

1.3.1 Voortgang businessplan 2021-2023

1.3.2 Online kennisbank en helpdesk

1.4 Financiën Waarborgfonds Kinderopvang en Ruimte-OK

1.4.1 Algemeen

1.4.2 Financieel resultaat

1.4.3 Vermogensbeheer, beleggingsstrategie en ethiek

1.4.4 Vermogensopbrengst, verwachting en vermogensbeheerrisico

1.5 Continuïteitsparagraaf

2. Bericht van de raad van toezicht

3. Jaarrekening Stichting Waarborgfonds Kinderopvang

3.1 Geconsolideerde jaarrekening 2021

3.2 Enkelvoudige jaarrekening 2021 Waarborgfonds Kinderopvang

3.2.1 Gebeurtenissen na balansdatum

3.3 Overige gegevens

3.3.1 Bijzondere statutaire rechten Waarborgfonds Kinderopvang

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

4. Jaarrekening stichting ruimte voor onderwijs en kinderopvang

4.1 Enkelvoudige jaarrekening 2021 Stichting Ruimte voor Onderwijs en kinderopvang

4.1.1 Gebeurtenissen na balansdatum

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Bijlage 1: Roosters van aftreden

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 6 juli 2022

VOORWOORD

Voor u ligt het jaarverslag 2021 van Stichting Waarborgfonds Kinderopvang en Stichting Ruimte-OK.

Mondiaal zijn het turbulente tijden. Naast de Covid-19 crisis, wordt de wereld geraakt door de oorlog in Oekraïne. Een oorlog die op lange termijn allerlei gevolgen gaat hebben. Er is ook sinds lange tijd weer sprake van inflatie. Dit zal effecten hebben op de koopkracht en de rentestanden. Wereldwijd is helder dat er meer gedaan moet worden willen we de klimaatveranderingen beheersbaar houden. De gevolgen van deze ontwikkelingen zullen de komende jaren ook in Nederland gevoeld worden. Prijzen stijgen, financiering wordt duurder en Nederland moet extra hard aan de slag met de klimaatopgave.

In 2022 is het nieuwe kabinet aangetreden en momenteel worden de plannen ter uitvoering van het regeerakkoord uitgewerkt. Voor de kinderopvang staan er ambitieuze veranderingen op stapel. Er komt een ander financieringsstelsel en de vergoeding voor ouders gaat naar 95%. De effecten hiervan en de flankerende maatregelen voor de sector zijn nog niet helder. Er mag verwacht worden dat de overheid meer kaders gaat stellen. Denk onder andere aan meer transparantie over de kwaliteit en de financiën. Voor het onderwijs lijkt de gewenste budgetverruiming voor de huisvesting er in de komende jaren niet te komen. Dit terwijl in 2021 middels een interdepartementaal onderzoek duidelijk is geworden dat er een grote opgave ligt qua goede, duurzame en functionele scholen. Wil men hier stappen in gaan zetten, zal er gekeken moeten worden naar een andere aanpak.

Voor het Waarborgfonds Kinderopvang en Ruimte-OK lagen er de afgelopen jaren de nodige opgaven, waar met veel inzet aan gewerkt is. In de kinderopvang is ingezet op inzicht en professionalisering. Inzicht is nodig om te kunnen sturen als organisatie en sectoraal van belang voor beleidskeuzes. Gezien de politieke ontwikkelingen geven we in 2022 hier extra aandacht aan. Professionalisering is van belang omdat er steeds meer op kinderopvangorganisaties af komt. De politieke ambities vragen een verdere versterking van de pijlers bedrijfsvoering en huisvesting en aandacht voor de duurzaamheid. Daar maakt het Waarborgfonds zich sterk voor.

Voor Ruimte-OK lag de afgelopen jaren de opgave hoofdzakelijk op de verduurzamingsopgave. Aanvullend kwam er een vraag om scholen te helpen bij de verbetering van de ventilatie. Dat heeft dit jaar geresulteerd in een grote opdracht om zoveel als mogelijk scholen te helpen met het optimaliseren van de ventilatie. Aan de uitvoering van die opdracht wordt momenteel met man en macht gewerkt. Dit jaar wordt er ook gewerkt aan een nieuwe aanpak voor onderwijshuisvesting. Gezien de grote opgave qua huisvesting en de verwachting dat budgetten niet verhoogd worden, wordt er een nieuwe aanpak ontwikkeld. Deze nieuwe aanpak moet het mogelijk maken om sneller, beter en voor een passend budget goede en gezonde schoolgebouwen te realiseren.

Beide organisaties hebben steeds meer te maken met de groeiende samenwerking tussen kinderopvang en onderwijs. Door de verschillende stelsels en geldstromen is een goede samenwerking niet eenvoudig te organiseren. Zeker qua huisvesting liggen er veel opgaven. Het Waarborgfonds Kinderopvang en Ruimte-OK ondersteunen gemeenten, kinderopvangorganisaties en scholen bij deze opgave.

In dit jaarverslag treft u een overzicht aan van de activiteiten in 2021 en de cijfermatige uitwerking daarvan. Een en ander ter uitvoering van de businessplannen 2021-2023. Activiteiten gericht op het versterken van de kennis en positie van de kinderopvangorganisatie, school en gemeente. Deze koers zetten we voort in 2022. We spelen daarbij in op actuele thema's en vraagstukken die in het onderwijs en de kinderopvang spelen.

In 2022 wordt de nieuwe strategische koers voor de periode 2023-2025 bepaald. De nieuwe koers zal ingaan op de actuele ontwikkelingen en vraagstukken. Voor deze nieuwe koers worden de komende maanden intern en extern gesprekken gevoerd en wordt ingespeeld op de kabinetsplannen.

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 6 juli 2022

Uiteraard hebben, zowel het Waarborgfonds Kinderopvang als ook Ruimte-OK, te maken gehad met de gevolgen van de Covid-19 crisis. Het fysiek samenwerken en uitvoeren van afspraken met onze doelgroepen werd beperkt door de omstandigheden. Er is in 2020 en 2021 veel vanuit digitale systemen zoals Teams, Webex en Zoom gewerkt. Ondanks deze beperkingen zijn we er in geslaagd om succesvol te zijn in de uitvoering van de projecten. De interne sfeer is positief gebleven en medewerkers en ingehuurde experts hebben met volle inzet bijgedragen aan de uitvoering van de projecten. Ik heb daar veel waardering voor en ben hen dankbaar. Zeker niet in de laatste plaats dank aan de leden van de raden van toezicht en commissies voor hun bijdragen in de positieve ontwikkelingen van beide stichtingen.

Martin van Osch

NB. Waar in het jaarverslag de term "bestuur" wordt gebruikt, wordt zowel het bestuur van het Waarborgfonds Kinderopvang als van Ruimte-OK bedoeld. Met "raad van toezicht" wordt eveneens de raad van toezicht van beide stichtingen bedoeld. Vaststelling c.q. goedkeuring gebeurt conform de statuten en reglementen van beide stichtingen. Dit houdt mede in dat de twee leden van de raad van toezicht van Ruimte-OK die geen lid zijn van het Waarborgfonds Kinderopvang, enkel en alleen goedkeuring verstrekken voor hetgeen op Ruimte-OK betrekking heeft.

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 6 juli 2022

1. VERANTWOORDING VAN HET BESTUUR

1.1 Waarborgfonds Kinderopvang en Ruimte-OK

Stichting Waarborgfonds Kinderopvang (vanaf heden Waarborgfonds Kinderopvang), kantoorhoudend in Utrecht, is op 31 mei 1996 bij notariële akte opgericht en sinds 1 mei 1998 actief. De statutaire doelstelling is het ondersteunen van organisaties die investeren in de opvang en ontwikkeling van kinderen, door het stimuleren van goed ondernemerschap, verantwoorde investeringen en kwaliteit van huisvesting via:
a) verstrekking van borgstellingen en garanties,
b) ontwikkeling en verspreiding van kennis en expertise,
c) initiatie en stimulering van innovatie,
d) onderzoek.

Stichting Ruimte voor Onderwijs en Kinderopvang (vanaf heden Ruimte-OK) is op 13 augustus 2012 opgericht per notariële akte en heeft hetzelfde statutaire doel als het Waarborgfonds Kinderopvang met uitzondering van het inzetten van borgstellingen en garanties. Ruimte-OK is opgericht mede op initiatief van de PO-Raad, VO-raad en VNG. De Brancheorganisatie Kinderopvang is daar later bij aangesloten.

Bestuur, toezicht, bestuursorganen
Het bestuur van het Waarborgfonds Kinderopvang bestuurt eveneens Ruimte-OK. De raad van toezicht van het Waarborgfonds Kinderopvang bestaat uit drie leden, die van Ruimte-OK uit vijf leden. Dit zijn de drie leden van de raad van toezicht van het Waarborgfonds Kinderopvang, aangevuld met een lid op voordracht van de PO-Raad en VO-raad en een lid op voordracht van de VNG.
In mei 2022 is afscheid genomen van de heer Reijns, lid van beide raden van toezicht met de financiële portefeuille. December 2022 wordt afscheid genomen van mevrouw Dekker, lid van de raad van toezicht van Ruimte-OK met de portefeuille onderwijs. Beiden vanwege het verstrijken van de benoemingstermijn. Voor de heer Reijns is een vervanging gevonden in de heer Vos, partner bij KPMG.

De commissie Borgstellingen en Garanties (onafhankelijke externen) adviseert het bestuur van het Waarborgfonds Kinderopvang over de borgstellingstaak en bestaat uit twee leden. De Beleggingscommissie (onafhankelijke externen) adviseert over het beheer van het garantievermogen en wordt gevormd door twee leden. Bij beide commissies wordt in 2022 afscheid genomen van de heer Van Driel. Deze vacatures worden in 2022 ingevuld.

Het verstrekken en beheren van borgstellingen verloopt op basis van reglementen, richtlijnen en procedures, en is operationeel gescheiden van de overige dienstverlening. Ook de werkwijze van raad van toezicht, bestuur, commissies en raad van advies is gereglementeerd. Voor nader inzicht en de ledenprofielen, zie de websites van het Waarborgfonds Kinderopvang en Kenniscentrum Ruimte-OK.

Bureau
Over 2021 bestond de organisatie gemiddeld uit 8,4 FTE met medewerkers met een vast dan wel tijdelijk dienstverband (2020: 8,34 FTE). Daarnaast waren er vanuit specifieke opdrachten 9 personen actief middels inhuur. Dit betreft zelfstandigen die voor een afgesproken periode specifieke expertise inbrengen ten behoeve van een specifieke opdracht.

Daaromheen fungeert verder nog een flexibele 'schil' van experts die onder de vlag van het Waarborgfonds Kinderopvang respectievelijk Ruimte-OK op verzoek van kinderopvangorganisaties, scholen en gemeenten (vooral maatwerk) ondersteuning bieden. Deze expertisekring is samengesteld op basis van kennis en kunde, ervaring en reputatie. De experts onderschrijven de missie, visie, onafhankelijke positie en werkwijze van Ruimte-OK en het Waarborgfonds Kinderopvang.

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 6 juli 2022

1.2 Stichting Waarborgfonds Kinderopvang

1.2.1 Voortgang businessplan 2021-2023

Algemeen
In december 2020 is het huidige businessplan voor het Waarborgfonds Kinderopvang vastgesteld. Hierbij is een aantal uitgangspunten geformuleerd en zijn op basis van visie en missie de doelstellingen benoemd. Hierop zijn vervolgens de producten en het dienstenaanbod inclusief het bekostigingsmodel uitgewerkt.

Het plan kernachtig

Waarborgfonds Kinderopvang	
Sector	**Taken**
Kinderopvang	Waarborgfonds
	Kenniscentrum
	Innovatie
	Onderzoek
Positie	**Pijlers**
Not for profit	Stabiliteit financiële positie sector
Publiek/maatschappelijk	Professionalisering Bedrijfsvoering
Onafhankelijk	Kindcentra ontwikkeling
	Verduurzamingsopgave
We doen het voor	**Aanbod middels**
Kinderopvangorganisaties	Sectorale beleidsondersteuning
Min. van SZW	Individuele ondersteuning
Sectororganisaties	Programmatische ondersteuning
Financieringsinstellingen	Collectieve kennisdeling
Gemeenten	Financieringsinstrumenten
Ouders	
Bekostiging	**Toekomst**
Beleggingsinkomsten	Rol in transparantiedossier
Individuele opbrengsten	
Projectopbrengsten	

Resultaten
In 2021 zijn er diverse activiteiten uitgevoerd vanuit de pijlers zoals in bovenstaand schema weergegeven. Tevens is in 2021 het project "Mijn Kostprijs", opgestart in 2020, afgerond. Er is daarbij een kengetallenrapport, een kennisdocument en een benchmark opgeleverd. De benchmark geeft de mogelijkheid voor organisaties om hun kostprijs per product inzichtelijk te maken en te vergelijken met selecties van andere gebruikers. Alle gegevens zijn daarbij geanonimiseerd en niet herleidbaar naar organisaties.

In 2021 is daarnaast voor de 18e keer een sectorrapport uitgebracht. Dit keer met 178 deelnemers. Het sectorbeeld vanuit het rapport was positief. De financiële effecten van de Covid-19 crisis zijn beperkt gebleven.

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 6 juli 2022

Financiële resultaten Waarborgfonds Kinderopvang

	Begroting	Resultaat
x € 1.000,-	*2021*	*2021*
Baten	**757**	**811**
Lasten	**736**	**806**
Schadelasten	**0**	**-176**
Resultaat	**21**	**181**

Resultaatsbestemming:
> Toevoeging aan het waarborgdepot ad €202K
> Onttrekking algemene reserve ad. €21K

1.2.2 Borgstellingsoverzicht 2021

	2021	2020
Aantal aanvragen	7	12
Totale som aanvragen	€ 1,61 mln.	€ 1,63 mln.
Omvang Waarborgdepot	€ 12,0 mln.	€ 11,76 mln.
Borgstellingscapaciteit	€ 35,88 mln.	€ 35,7 mln.
Afgegeven borgstelling	€ 6,8 mln.	€ 7,54 mln.
Benutting borgstellingscapaciteit ***(excl. aanvragen in behandeling)***	19,08 %	21,4%
Gemiddelde looptijd	15,7 jaar	17,6 jaar

Het verstrekken van zekerheidsproducten wordt gedekt door het garantiekapitaal, dat uitsluitend daarvoor wordt gebruikt: het zogenoemde Waarborgdepot. Op basis van een met de banken afgesproken hefboomfactor, is de borgstellingcapaciteit driemaal dit Waarborgdepot.

1.2.3 Risico's en voortgangscontrole

Het belangrijkste risico voor het Waarborgfonds Kinderopvang is de afname van het Waarborgdepot als gevolg van borgstellingclaims door banken. Een van de belangrijkste instrumenten die het Waarborgfonds Kinderopvang inzet voor het risicobeheer is het interne ratingsysteem. In 2021 ziet de portefeuille er als volgt uit:

Rating*	Omschrijving	Percentage van de portefeuille op aantal		Percentage van de portefeuille op bedrag	
		2021	*2020*	*2021*	*2020*
Groen	Ontwikkeling naar tevredenheid	46	65	62	74
Geel	Verhoogde waakzaamheid	35	23	27	13
Rood	Verhoogd risico	19	12	11	13

De rating vormt het zwaartepunt in het bepalen van de hoogte van de voorziening voor verwachte schadelasten. Daarnaast worden geborgde relaties op basis van de rating meer of minder intensief beheerd. Van alle relaties in verhoogd risico wordt hoe dan ook de cijfermatige en organisatorische voortgang nauwgezet gevolgd. De totale portefeuille wordt periodiek besproken met de Commissie Borgstellingen & Garanties.

Ook in 2022 zal intensief risicobeheer van de bestaande portefeuille aan de orde zijn. Hierbij wordt bij elke geborgde relatie in het bijzonder gekeken naar de effecten vanuit de Covid-19 crisis en naar de

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 6 juli 2022

kindcentra ontwikkelingen. De nadruk zal liggen op tijdige en correcte aanlevering van vooral de tussentijdse cijfers door geborgde organisaties.

1.2.4 Claims

Soms zijn een faillissement en claimsituatie onafwendbaar. De bank dient dan eerst alle overige zekerheden uit te winnen. Na uitwinning meldt de bank zich bij het Waarborgfonds Kinderopvang. Zodra dit het geval is, wordt eerst zorgvuldig onderzocht of de bank aan haar verplichtingen heeft voldaan. Er liggen hierover afspraken vast in de akte van Borgtocht, het bancair arrangement en het borgstellingsreglement.

In 2021 zijn er geen claimverzoeken ontvangen, goedgekeurd of uitbetaald. De geborgde relaties waarvoor in de jaarrekening 2019 al een voorziening stond opgenomen, zijn opnieuw beoordeeld. Indien nodig is de voorziening bijgesteld. Verder is de gehele portefeuille doorgenomen op claimdreigingen na 2021 en waar nodig fractioneel bijgesteld.

De voorziening van het Waarborgfonds Kinderopvang voor te verwachten claims, wordt op de eerste plaats bepaald door claims die reeds in behandeling zijn en het komend boekjaar naar verwachting uitgekeerd zullen worden. Daarnaast wordt een claiminschatting voor andere borgstellingen gemaakt, waarvan waarschijnlijk niet eerder dan het (boek)jaar erop schade wordt verwacht. Als geclaimde bedragen zijn voorzien, vermindert het Waarborgdepot niet door dergelijke uitkeringen.
De voorziening staat ultimo 2021 na een vrijval van € 176.000 op € 121.000.

1.2.5 Kennisdeling Waarborgfonds 2021

Website
Het aantal bezoekers van de website van het Waarborgfonds Kinderopvang ziet er als volgt uit:

	2021	2020
Aantal sessies	48.840	33.217
Aantal gebruikers	31.987	20.000
Aantal terugkerende bezoekers	6.653	4.602
Aantal nieuwe bezoekers	31.315	19.707
Aantal pagina weergaves	95.132	88.415
Aantal downloads	6.637	10.249

Nieuwsbrief
Deze is 9 keer verzonden met 7.483 ontvangers.

Abonnementen
De helpdesk en het ondersteuningsabonnement van Waarborgfonds Kinderopvang zijn toegankelijk voor geabonneerde kinderopvangorganisaties. Op 31 december 2021 waren er 60 abonnees, wat gelijk is aan 2020.

Social media
In de loop van 2019 is het Waarborgfonds actief geworden op LinkedIn en Facebook. Het aantal volgers telt:
- LinkedIn 1.048 volgers
- Facebook 328 volgers

1. Pijler Financiële stabiliteit
Onderzoeksfunctie: Sectorrapport en Kostprijsonderzoek
In november is het Sectorrapport gepubliceerd, hieraan deden 178 kinderopvangorganisaties mee. Het sectorrapport geeft inzicht in de financiële voortgang van de sector kinderopvang. In 2021 is het kengetallenrapport "Mijn Kostprijs" opgeleverd. Dit rapport geeft inzicht in de kostenstructuur van de sector kinderopvang. Er deden 70 organisaties mee.

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 6 juli 2022

Begrotingsmodel
Juli 2021 is het begrotingsmodel 'Stel in 5 stappen je eigen begroting samen!' gepubliceerd. Hiermee kunnen kinderopvangorganisaties in vijf eenvoudige stappen de begroting samenstellen. We rekende op een verkoop van circa 35 exemplaren. **Het model is 102x verkocht.**

Workshop 'Hoe bepaal ik mijn uurprijs?'
Eind augustus zijn wij gestart met de workshop 'Hoe bepaal ik mijn uurprijs'?
14 deelnemers bij de workshop en 44 deelnemers bij het webinar.

2. Pijler Organisatieontwikkeling
Deze pijler is onder andere een voortzetting van activiteiten vanuit het gesubsidieerde project "Ondersteuning IKK", wat per 1 april is afgerond. Deze pijler dient zichzelf nu te bekostigen.

Onder deze pijler valt:
Netwerkkringen professionals kinderopvang
Er zijn 7 kringen (4 kringen controllers / 1 kring facilitair / 1 kring inkoop / 1 kring communicatie) met in totaal **106 deelnemers**. In de kringen worden onder begeleiding kennis en ervaringen gedeeld.

Kennisgroepen ondernemers
Dit betreft groepen ondernemers van kleinschalige kinderopvangorganisaties die 3 tot 4 keer per jaar samenkomen om onder onze begeleiding kennis en ervaringen uit te wisselen. Er zijn inmiddels **31 deelnemers**.

Kennisgroep pedagogisch beleidsmedewerkers en/of coaches

In januari 2022 starten we met de kennisgroep pedagogisch beleidsmedewerkers en/of coaches. Deze groepen komen 4 keer per jaar samen om onder onze begeleiding kennis en ervaringen uit te wisselen. Er zijn inmiddels **60 deelnemers**.

Workshop / Handreikingen pijler organisatieontwikkeling
Webinar Combinatierollen PBM/PC, **21 deelnemers.**

Webinar Maak jouw coachingplan, **50 deelnemers.**

Inzet PBM / PC, **25 deelnemers.**

Wetgeving en Toezicht, **98 deelnemers.**

Update Format Pedagogisch Coachingsplan, **615 keer** aangevraagd.

3. Pijler Kindcentra Ontwikkeling
Workshop Organiseren & Financieren Kindcentra, **9 deelnemers.**

4. Pijler Verduurzaming
Cursus 'Aan de slag met verduurzaming', **13 deelnemers.**

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 6 juli 2022

1.3 Stichting Ruimte-OK

1.3.1. Voortgang businessplan 2021-2023

Algemeen
In december 2020 is het huidige businessplan voor Ruimte-OK vastgesteld. Hierbij is een aantal uitgangspunten geformuleerd en zijn op basis van visie en missie de doelstellingen benoemd. Hierop zijn vervolgens de producten en het dienstenaanbod inclusief het bekostigingsmodel uitgewerkt.

Het plan kernachtig

Ruimte-OK	
Sector	**Taken**
Onderwijs	Kenniscentrum
	Innovatie
	Onderzoek
	Ondersteuning
Positie	**Pijlers**
Not for profit	Kwaliteit huisvesting
Publiek/maatschappelijk	Duurzaamheid/energietransitie
Onafhankelijk	Binnenklimaat/ventilatie
	Kindcentra
	Organisatie
	Bekostiging
We doen het voor	**Aanbod**
Scholen	Sectorale beleidsondersteuning
Gemeenten	Individuele ondersteuning
Min. van OCW	Programmatische ondersteuning
Min. van BZK	Collectieve kennisdeling
PO-Raad/VO-raad/VNG	
Bekostiging	
Programma- en projectopbrengsten	
Individuele opbrengsten	

Resultaten
Het draagvlak voor de rol en expertise van Ruimte-OK heeft in 2021 geresulteerd in een vervolg van het programma Kennis- en Innovatieplatform Maatschappelijk Vastgoed. Binnen dat programma is er focus geweest op de energiebesparing voor scholen, de ventilatieopgave, modellen voor bekostiging, binnenklimaat en de standaardisatie. Aanvullend is er middels een extra opdracht voor de diverse onderwerpen het contact gelegd met de andere sectoren die vertegenwoordigd zijn in het platform. Daarbij is kennis gedeeld en opgehaald.

In 2021 is het project Innovatieprogramma Aardgasvrije en Frisse Basisscholen afgerond. De kennis die hierin is opgedaan is vastgelegd en ingezet voor onder andere de nieuwe aanpak.

Financiële resultaten Ruimte-OK

	Begroting	Resultaat
x € 1.000,-	*2021*	*2021*
Baten	**690**	**1141**
Lasten	**742**	**977**
Resultaat	**-52**	**164**

Door extra projecten waarvoor subsidie is ontvangen is er sprake van een wezenlijke aanpassing ten opzichte van de begroting.

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 6 juli 2022

1.3.2 Online kennisbank en helpdesk

Website
De website van Ruimte-OK werd in 2021 goed bezocht.
De volgende cijfers hebben betrekking op de website van Ruimte-OK en op het gehele jaar:

	2021	2020
Aantal sessies	37.749	99.652
Aantal gebruikers	24.148	48.581
Aantal terugkerende bezoekers	5.046	15.043
Aantal nieuwe bezoekers	23.852	48.581
Aantal pagina weergaves	89.343	142.295
Aantal downloads	7.134	5.324

Nieuwsbrief
Deze is 7 keer verzonden met 5.245 ontvangers.

Abonnementen
De Helpdesk van Ruimte-OK is toegankelijk voor geabonneerde scholen en gemeenten. Op 31 december 2021 waren er 134 abonnees.

Social Media
Ruimte-OK is actief op LinkedIn (525 volgers).

Kennisdag
Vanwege de Covid-19 crisis is er in 2021 helaas geen kennisdag georganiseerd. Dit jaarlijks event kan alleen middels een fysieke bijeenkomst plaatsvinden.

De activiteiten vanuit Ruimte-OK vallen bijna allemaal onder het Kennis- en Innovatieplatform Verduurzaming Maatschappelijk vastgoed (KIP MV).

Scholen op Koers*
Er zijn in **34** startbijeenkomsten bij gemeenten georganiseerd. Tijdens deze bijeenkomsten sluiten de gemeente en alle schoolbesturen aan. Door Covid-19 is het aantal bijeenkomst beperkt gebleven.
In navolging van de bijeenkomsten is er:
- **126x** individuele ondersteuning aangevraagd en uitgevoerd
- **24x** een IHP koerscheck uitgevoerd
- **113x** het spoorboekje aangevraagd
- **124x** het dashboard verduurzaming onderwijs aangevraagd

Er zijn vanuit dit onderdeel verschillende kennisitems ontwikkeld, o.a. een Handreiking Duurzaam Meerjaren Gebouwenbeheer, Handreiking Optimaal ventileren op scholen, startnotitie IHP en een handleiding naar een Duurzaam IHP en er zijn inspirerende aanpakken gedeeld.
Vanuit Scholen op Koers worden ook de provinciale ontzorgingsloketten ondersteund.

Scholen besparen energie
- **173** startpakketten verzonden
- **255** schoolbesturen hebben een Energiebespaarder gesproken
- **4732** sessies op www.scholenbesparenenergie.nl

Vanuit Scholen op Koers en Scholen Besparen Energie is er inmiddels bij **55%** van alle schoolbesturen (met **63%** van alle locaties) en bij **61,7%** van alle gemeenten ondersteuning geboden.

Ventilatie
- **179** helpdeskcontacten
- **28x** ondersteuning op locatie
- **50** deelnemers webinar en vragenuur.

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 6 juli 2022

Cursussen PO:

- In het eerste halfjaar van 2021 hebben we 2x de reeks cursussen onderwijshuisvesting i.s.m. de PO-Raad uitgezet. Allebei de reeksen zaten vol.
  Deelnemers: 215
  In november / december is er een 3e reeks cursussen onderwijshuisvesting i.s.m. de PO-Raad Uitgezet. Deze zijn vanwege Covid-19 omgezet naar webinars.
  Deelnemers: 51

1.4 Financiën Waarborgfonds Kinderopvang en Ruimte-OK

1.4.1 Algemeen

Het Waarborgfonds Kinderopvang financiert zijn dienstverlening uit vermogensopbrengsten, opbrengsten uit dienstverlening, en uit overige baten zoals subsidies. Ruimte-OK wordt bekostigd uit dienstverleningsopbrengsten en overige baten, zoals subsidies en abonneegelden. Omdat de vermogensopbrengsten gerelateerd zijn aan het Waarborgdepot worden deze volledig toegerekend aan het Waarborgfonds Kinderopvang. Een deel van de personele kosten en algemene kosten wordt doorberekend aan Ruimte-OK, dit op basis van feitelijke inzet van uren en in afstemming met de belastingdienst. Het Waarborgfonds Kinderopvang heeft in het verleden besloten een financiële bijdrage ter dekking van de exploitatieverliezen van Ruimte-OK te bieden, momenteel tot maximaal € 1.000.000. Hiertoe is in 2012 een overeenkomst gesloten met een looptijd tot ultimo 2019. In 2018 is besloten om deze overeenkomst met dezelfde voorwaarden te continueren tot ultimo 2025.

De jaarrekening 2021 betreft zowel de geconsolideerde (hoofdstuk 3.1) als de twee enkelvoudige jaarrekeningen (hoofdstuk 3.2 en 4.1) van Stichting Waarborgfonds Kinderopvang en van Stichting Ruimte voor Onderwijs en Kinderopvang. Daarbij worden onder meer de verhoudingen op basis van de zakelijke overeenkomst tussen het Waarborgfonds Kinderopvang en Ruimte-OK toegelicht. De dienstverlening met betrekking tot borgstellingen is vrijgesteld van btw, terwijl bij Ruimte-OK de omzet belast is. Met betrekking tot de btw is in 2012 een fiscale eenheid toegekend door de Belastingdienst.

Beide stichtingen, Stichting Waarborgfonds Kinderopvang en de Stichting Ruimte voor Onderwijs en Kinderopvang zijn belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting. In 2014 legde de Belastingdienst de stichtingen (navorderings-) aanslagen voor de vennootschapsbelasting op met 5 jaar terugwerkende kracht. Vanaf 2015 wordt er regulier aangifte gedaan.

1.4.2 Financieel resultaat

Het geconsolideerde resultaat wordt gegenereerd uit de exploitatie, projecten en schadelasten.

De onderstaande tabel geeft in het kort de resultaatontwikkeling in de afgelopen 3 boekjaren weer. Meer informatie en specificaties zijn opgenomen in het jaarrekeningdeel (3).

Geconsolideerd resultaatontwikkeling (x € 1.000,-)

	2021	2020	2019
Beleggingsopbrengsten *)	148	144	164
Opbrengsten dienstverlening en overige baten	1.732	1.544	1.043
Opbrengsten uit regres	45	18	18
Baten	1.925	1.706	1.225
Lasten	1.895	1.702	1.152
Exploitatieresultaat	**30**	**4**	**73**
Schadelasten / aanspraken borgstellingen **)	176	406	240
Totaal resultaat voor belastingen	**206**	**410**	**313**

**) = Beleggingsopbrengsten ná overheveling deel opbrengsten tijdelijk vermogen (verrekening kosten)*
***) = Dit omvat de mutatie voor de voorziening i.v.m. (verwachte) claims op borgstellingen.*

Het boekjaar 2021 is bij het Waarborgfonds Kinderopvang afgesloten met een positief exploitatieresultaat van € 29.965, waar een resultaat van € 31.000 was begroot. Aanvullend is er voor € 176.000 aan voorzieningen vrijgevallen, wat is toegevoegd aan het Waarborgdepot.

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 6 juli 2022

Het resultaat bij Ruimte-OK voor belastingen bedraagt €164.148 positief, waar een negatief resultaat voor belastingen van € 52.000 was begroot.

De lening verstrekt door het Waarborgfonds Kinderopvang ten behoeve van de structurele financiering van Ruimte-OK bedraagt eind 2021 € 554.248 en valt daarmee binnen het vastgestelde maximum. De omvang van deze lening is gelijk aan het negatieve eigen vermogen van Ruimte-OK.

1.4.3 Vermogensbeheer, beleggingsstrategie en ethiek

De Beleggingscommissie adviseert de directie over het vermogensbeheer. De huisbank (Rabobank) en het team Borgstellingen & Financiën bieden hierbij ondersteuning. De raad van toezicht verleent goedkeuring aan de jaarlijkse beleggingsstrategie en de beoogde samenstelling van de beleggingsportefeuille. Sinds 2012 bestaat de commissie uit twee leden. De beleggingsstrategie wordt jaarlijks vastgesteld binnen de kaders van het Beleggingsstatuut.

Het Beleggingsstatuut schrijft risicomijdende beleggingen voor. Het vermogen mag alleen met een laag debiteurenrisico worden belegd. Om rekening te houden met mogelijke claims op borgstellingen, wordt het vermogen deels liquide gehouden. Februari 2021 heeft het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid ingestemd met een actualisatie van het beleggingsstatuut. Het risicoprofiel blijft daarin risicomijdend.

Het Waarborgfonds Kinderopvang belegt niet in organisaties wiens aard of doel onzedig, niet duurzaam, of onverenigbaar zijn met de waarden, normen en belangen van de Nederlandse kinderopvang. Beleggingen in organisaties binnen de doelgroepen zijn eveneens niet toegestaan. Er vindt een jaarlijkse toetsing van bedrijven plaats op basis van internationale duurzaamheidsindexen. Met de bank is afgesproken dat ze bij herbeleggingen uitgebreide informatie geeft over uitgevende instellingen. Zodoende kan de gewenste spreiding worden bereikt en kunnen instellingen op duurzaamheid (standing en ethiek) worden gecontroleerd.

1.4.4 Vermogensopbrengst, verwachting en vermogensbeheerrisico

De portefeuille van het Waarborgfonds Kinderopvang is stabiel qua kredietwaardigheid, maar ondervindt problemen met het handhaven van een goed rendement. Zoals ieder jaar zijn de obligaties ook in 2021 gescreend op duurzaamheid en conformiteit aan de gestelde overige eisen. De obligaties leveren over het geheel een redelijk rendement, maar doordat de in de afgelopen jaren aangeschafte obligaties lagere couponrentes hebben dan de geloste en/of verkochte obligaties, daalt het overall rendement. Vanwege de negatieve rente op de spaarrekeningen zijn er in 2021 diverse nieuwe obligaties aangekocht waarmee het rendementsverlies beperkt wordt.

De kerncijfers van het belegbaar vermogen zijn weergegeven in tabel 5:

X 1 mln.	2021	2020	2019
Gemiddeld belegbaar vermogen	€ 14,5	€ 14,8	€ 15,3
Vermogensopbrengsten	€ 0,15	€ 0,14	€ 0,16
Rendement	1,0 %	1,0 %	1,1 %

In de onderstaande tabel is de portefeuille verdeling met betrekking tot het belegbaar eigen vermogen opgenomen.

	2021	2020
Obligaties	83 %	54 %
Termijndeposito's kortlopend en spaarrekeningen	17 %	46 %

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 6 juli 2022

De verdeling van de portefeuille qua rating ziet er als volgt uit:

	2021	2020
AAA	4 %	6 %
AA	14 %	23 %
A	70 %	71 %
BBB	12 %	0 %

Door de actualisatie van het beleggingsstatuut is het mogelijk om ook obligaties van bedrijven met de rating BBB aan te kopen. Dit is nog steeds een verantwoord en risicomijdende rating.
In 2021 is er geen obligatie afgelopen. Voor 2022 wordt uitgegaan van een rendementsverwachting van 1% over het gemiddeld belegbare vermogen (balanswaarde) op basis van de huidige portefeuille. De renteopbrengst op de spaarrekeningen wordt daarbij gemiddeld op -/-0,5% begroot.

Continuïteitsparagraaf

In december 2020 zijn de strategische plannen 2021-2023 voor beide stichtingen vastgesteld. De uitgangspunten zijn kernachtig in het bestuursverslag weergegeven.

De financiële voortgang van deze strategische plannen ziet er als volgt uit:

Waarborgfonds Kinderopvang *x € 1.000*	**Begroting 2021**	**Realisatie 2021**	**Begroting 2022**
BATEN			
Beleggingsinkomsten structureel verm.	120	148	130
Borgstellingen / beheer / regres / sec opinions	60	118	90
Workshops / Tools / Kennisgroepen	97	141	127
Bijdragen overheden en derden	450	377	315
Rentebaten lening aan ROK	30	26	30
Totaal baten	**757**	**810**	**692**
LASTEN			
Personeelskosten	301	427	330
Algemene kosten	135	171	145
Externe activiteitenkosten incl inhuur	300	346	195
Subtotaal lasten	**736**	**944**	**670**
Toevoeging voorziening ROK	0	-139	0
Totaal lasten	**736**	**805**	**670**
Operationeel resultaat	**21**	**5**	**22**
Mutatie schadelasten*	**0**	**-176**	0
Resultaat	**21**	**181**	**22**

**) Schadelasten betreft in deze een vrijval van voorzieningen aangaande borgstellingen.*

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 6 juli 2022

Ruimte-OK *x € 1.000*	Begroting 2021	Realisatie 2021	Begroting 2022
BATEN			
Abonnementen en losse producten	60	65	60
Doelgroepondersteuning	10	20	5
Overheden en derden	620	1.056	820
Totaal baten	**690**	**1.141**	**885**
LASTEN			
Personeelskosten	267	325	350
Kosten toezichthoudende en adviserende organen	20	17	20
Inhuur expertisekring	10	3	5
Algemene kosten	60	88	70
Externe adviezen	5	0	5
Projectkosten / inhuur	350	517	355
Subtotaal lasten	**712**	**950**	**805**
Rentelasten lening WF aan R-OK*	30	27	30
Totaal lasten	**742**	**977**	**835**
Resultaat	**-52**	**164**	**50**
Vpb	-15	25	15
Resultaat na vpb	**-37**	**139**	**35**

De resultaten 2021 laten zien dat er continuïteit is in de financiële voortgang van beide stichtingen. Op basis van de aanwezige informatie is de verwachting reëel dat ook 2022 positief wordt afgesloten en er daarmee continuïteit is in de bedrijfsvoering.

Utrecht, 13 juli 2022

Martin van Osch, Directeur – bestuurder Waarborgfonds Kinderopvang en Kenniscentrum Ruimte-OK

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 6 juli 2022

BERICHT VAN DE RADEN VAN TOEZICHT

Deze jaarstukken zijn opgesteld door de raad van bestuur (hierna: het bestuur of de directeur-bestuurder) van het Waarborgfonds Kinderopvang en Kenniscentrum Ruimte-OK. De jaarrekeningen van beide organisaties zijn gecontroleerd door Deloitte Accountants B.V. en van goedkeurende controleverklaringen voorzien. De jaarrekening (geconsolideerd en enkelvoudig) van het Waarborgfonds Kinderopvang is opgenomen in hoofdstuk 3, de jaarrekening van Ruimte-OK is opgenomen in hoofdstuk 4. De jaarstukken zijn door de Auditcommissie, in aanwezigheid van de externe accountant, met de directeur-bestuurder besproken. De raden van toezicht verlenen op advies van de Auditcommissie decharge aan het bestuur voor het in 2021 gevoerde beleid.

Samenstelling

De raden van toezicht hebben in 2019 besloten het aantal leden terug te brengen, dit gekoppeld aan een aanpassing van de statuten. Na instemming van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid d.d. februari 2021 is het aantal leden bij het Waarborgfonds teruggebracht van 5 naar 3 en bij Ruimte-OK is het teruggebracht van 7 naar 5 leden. Bij dit besluit is ook een aangepaste profielstructuur vastgelegd. De nieuwe omvang past bij de omvang en opgave van beide stichtingen. Met de nieuwe profielstructuur en de aangepaste omvang kan het toezicht professioneel en verantwoord blijven plaatsvinden.

De samenstelling van de raad van toezicht is in 2021 bij het Waarborgfonds Kinderopvang ongewijzigd en bestaat uit mevrouw Snoeij (voorzitter), de heer Reijns (lid) en de heer Boskma (lid). De heer Reijns heeft in mei 2022 afscheid genomen vanwege het einde van de benoemingstermijn. De heer Vos is in mei 2022 toegetreden tot de raad van toezicht.

De samenstelling van de raad van toezicht van Ruimte-OK is in 2021 tevens ongewijzigd gebleven. Ook in deze raad van toezicht is er in mei 2022 afscheid genomen van de heer Reijns en is de heer Vos toegetreden. In december 2022 wordt er afscheid genomen van mevrouw Dekker vanwege het eindigen van de benoemingstermijn.

Ten behoeve van de raden van toezicht alsmede voor de commissies zijn er roosters van aftreden vastgelegd. In **bijlage 1** van dit jaarverslag zijn de roosters van aftreden weergegeven.

Ten behoeve van nevenfuncties is vastgelegd dat deze ter instemming voorgelegd dienen te worden. Het overzicht met nevenfuncties wordt periodiek geactualiseerd en is in te zien via de websites van het Waarborgfonds Kinderopvang en Ruimte-OK.

Invulling toezicht

De raden van toezicht hebben in 2021 vier keer vergaderd. Tijdens de vergaderingen stond een aantal onderwerpen centraal. Naast de reguliere voortgangsbesprekingen aan de hand van rapportages, begrotingen, jaarstukken en commissieadviezen, lag er een voorname focus op de voortgang van de uitvoering van de businessplannen van beide stichtingen en de strategische plannen voor de periode 2021-2023. Op basis van de overgelegde informatie concludeerden de raden van toezicht dat de voortgang conform de plannen verliep.

In 2021 is het draagvlak voor de uitvoering van de taken door beide stichtingen verder versterkt. Het belang van een onafhankelijke kenniscentrum wordt steeds meer erkend. De strategische plannen borduren door op de ingezette koers.

De auditcommissie heeft met de externe accountant vergaderd inzake de conceptbegroting, de interimcontrole en inzake de jaarrekeningcontrole.

Een afvaardiging van de raden van toezicht heeft een jaargesprek met de bestuurder gevoerd, waarbij de waardering is uitgesproken over de inzet en behaalde resultaten van de organisatie. Zeker in een jaar wat weer sterk is beïnvloed door de Covid-19 crisis. Ondanks deze verzwarende omstandigheden zijn de doelen behaald en is het jaar financieel positief afgesloten.

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 6 juli 2022

De raden van toezicht hebben hun goedkeuring verleend aan de jaarstukken 2021 van het Waarborgfonds Kinderopvang en Kenniscentrum Ruimte-OK en danken de directeur-bestuurder en de medewerkers voor hun inzet en blijvende betrokkenheid in de uitdagende fase waarin de beide organisaties zich bevinden. Er is door het bureau hard gewerkt aan de realisatie van de strategische plannen 2021-2023. Op dit moment worden de strategische plannen 2023-2025 ontwikkeld, waarmee de impact van de organisaties ten behoeve van de opgaven van de sectoren kinderopvang en onderwijs verder versterkt worden. De raden van toezicht kijken met vertrouwen naar de toekomst en wensen de directeur- bestuurder en de medewerkers veel succes met de uitvoering.

Utrecht, 13 juli 2022

namens de raden van toezicht,

Edith Snoeij, voorzitter

Raad van toezicht
Waarborgfonds Kinderopvang

Mevrouw E.L. Snoeij

De heer J. Vos

De heer J.F. Boskma

Raad van toezicht
Ruimte-OK

Mevrouw E.L. Snoeij

De heer J. Vos

De heer J.F. Boskma

Mevrouw L.W.C.M. van der Meijs

Mevrouw M. Dekker

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 6 juli 2022

Jaarrekening stichting waarborgfonds kinderopvang

GECONSOLIDEERDE BALANS (NA RESULTAATBESTEMMING) PER 31 DECEMBER 2021 (€)

ACTIVA	31-12-2021	31-12-2020
	€	€
Vaste activa		
1 Immateriële vaste activa	-	-
2 Materiële vaste activa	20.217	27.579
3 Financiële vaste activa	11.548.349	7.070.996
Totaal vaste activa	**11.568.566**	**7.098.575**
Vlottende activa		
4 Vorderingen en overlopende activa	311.545	487.100
5 Liquide middelen	3.075.872	7.393.863
Totaal vlottende activa	**3.387.417**	**7.880.963**
TOTAAL ACTIVA	**14.955.983**	**14.979.538**

PASSIVA	31-12-2021	31-12-2020
	€	€
6 Eigen vermogen	14.511.240	14.329.896
Voorzieningen		
7 Voorziening (te verwachten) schadeclaims	121.000	297.000
Kortlopende schulden		
8 Overige kortlopende schulden	323.744	352.642
TOTAAL PASSIVA	**14.955.983**	**14.979.538**

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 6 juli 2022

GECONSOLIDEERDE STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2021 (€)

BATEN	Resultaat 2021	Begroting 2021	Resultaat 2020
	€	€	€
9 Beleggingsopbrengsten	147.850	120.000	144.106
10 Dienstverlening borgstellingen	73.098	41.600	49.109
11 Opbrengsten uit regres	45.116	18.400	18.400
12 Opbrengsten uit abonnementen en verkoop publicaties	89.874	77.000	81.618
13 Private stakeholders en bijdragen van overheden en derden	1.432.317	1.070.000	1.323.385
14 Doelgroepondersteuning	137.102	90.000	89.274
Totaal baten	**1.925.357**	**1.417.000**	**1.705.891**
15 Schadelasten	-176.000	-	-406.000
16 Personeelskosten	751.714	568.000	833.183
17 Kosten toezichthoudende en adviserende organen	43.108	55.000	51.839
18 Algemene kosten	233.698	170.000	190.638
19 Activiteitenkosten	866.871	655.000	626.358
Totaal lasten	**1.719.391**	**1.448.000**	**1.296.018**
Resultaat voor belastingen	**205.965**	**-31.000**	**409.873**
Vennootschapsbelasting	**24.622**	**-15.000**	**16.053**
Resultaat na belastingen	**181.343**	**-16.000**	**393.820**

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 6 juli 2022

Geconsolideerd kasstroomoverzicht 2021 (€)

	2021 €		2020 €	
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Beginstand		7.393.863		7.871.919
Saldo baten en lasten	181.343		393.820	
Aanpassingen voor:				
- afschrijvingen	13.549		16.144	
- mutaties voorzieningen	-176.000		-406.000	
Veranderingen in vlottende middelen:				
- vorderingen (-/-)	175.555		-211.054	
- schulden	-28.899		-316.773	
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten		165.548		-523.863
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investeringen in materiële vaste activa (-/-)	-6.187		-1.398	
Desinvesteringen in MVA	-		-	
Overige investeringen in financiële vaste activa (-/-)	-4.477.352		47.205	
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten		-4.483.539		45.807
Kasstroom uit financieringsactiviteiten				
Mutaties leningen (-/-)	-		-	
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten		-		-
Mutatie liquide middelen		-4.317.991		-478.056
Eindstand		**3.075.872**		**7.393.863**

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 6 juli 2022

1.3 Stichting Ruimte-OK

Stichting Waarborgfonds Kinderopvang & Stichting Ruimte -OK

ALGEMENE TOELICHTING, GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING GECONSOLIDEERDE JAARREKENING 2021

Algemene toelichting

Deze jaarrekening verantwoordt de activiteiten van Stichting Waarborgfonds Kinderopvang, gevestigd te Utrecht, Herenstraat 39 en Stichting Ruimte voor Onderwijs en Kinderopvang, gevestigd te Utrecht, Herenstraat 39. Stichting Ruimte voor Onderwijs en Kinderopvang is gelieerd aan Stichting Waarborgfonds Kinderopvang, beiden statutair gevestigd te Eindhoven. De jaarrekening 2021 is gecontroleerd door Deloitte Accountants B.V.

Activiteiten

De doelstelling van de Stichting Waarborgfonds Kinderopvang, verwoord in artikel 2 van de statuten, luidt als volgt: De stichting heeft ten doel:

Het ondersteunen van organisaties die investeren in de opvang en ontwikkeling van kinderen door het stimuleren van goed ondernemerschap, verantwoorde investeringen en kwaliteit van huisvesting door middel van:
a. verstrekking van borgstellingen en garanties;
b. ontwikkeling en verspreiding van kennis en expertise;
c. initiatie en stimulering van innovatie;
d. onderzoek.

Opzet jaarrekening 2021

In 2012 is Stichting Ruimte voor Onderwijs en Kinderopvang opgericht. Deze stichting is opgericht door en gelieerd aan Stichting Waarborgfonds Kinderopvang. Dit blijkt uit de samenstelling van besturen en de raden van toezicht en uit ander vormen van samenwerking in de operationele sfeer. Derhalve wordt vanaf 2012 ook een geconsolideerde jaarrekening opgenomen (zie consolidatie).

Consolidatie

In de consolidatie worden de financiële gegevens van Stichting Waarborgfonds Kinderopvang opgenomen, samen met Stichting Ruimte voor Onderwijs en Kinderopvang, welke voor 100% in de consolidatie is betrokken vanaf moment van oprichting op 13 augustus 2012. Onderlinge transacties en onderlinge vorderingen en schulden worden geëlimineerd. Waarderingsgrondslagen zijn voor beide stichtingen gelijk en worden hierna toegelicht.

Schattingen

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat de directie van het Waarborgfonds over verschillende zaken een oordeel vormt, en dat de directie schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningpost.

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Richtlijnen voor de Jaarverslaglegging voor kleine organisaties-zonder-winststreven, die zijn uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaggeving. De jaarrekening is opgesteld in euro's. De waarderingsgrondslagen zijn gebaseerd op de historische kosten en kostprijzen. De activa en passiva, met uitzondering van het eigen vermogen, worden gewaardeerd tegen nominale waarde, tenzij een andere waarderingsgrondslag is vermeld.

Vergelijking met vorig jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar.

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingprijs onder aftrek van afschrijvingen. Investeringen tot € 500 worden direct ten laste van het resultaat gebracht.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingprijs onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de geschatte economische levensduur. Investeringen tot € 500 worden direct ten laste van het resultaat gebracht.

Financiële vaste activa

Dit betreft obligaties en beleggingsdeposito's. De obligaties worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Hierbij wordt de nominale waarde gecorrigeerd voor verschillen met de aankoopkoers, die over de (resterende) looptijd van de obligatieleningen ten gunste c.q. ten laste van het beleggingsresultaat worden gebracht (lineaire amortisatie).

Deze egalisatie vindt vanaf het boekjaar 2001 plaats. Bij (voortijdige) verkoop c.q. uitloting van de obligaties valt het resterende bedrag vrij ten gunste c.q. ten laste van het resultaat. Indien wordt besloten tot voortijdige verkoop en de beurswaarde is lager dan de nominale waarde, wordt de betreffende obligatie vanaf dat moment gewaardeerd tegen de op dat moment geldende lagere marktwaarde, welke in dit geval gelijk is aan de beurswaarde. De financiële effecten worden verantwoord in de staat van baten en lasten bij effectuering van de ingedekte positie.

Tevens is hier verantwoord een vordering, welke is verkregen op basis van het wettelijke recht van regres na uitbetaling van een borgstelling. Over de vordering wordt rente geheven, welke halfjaarlijks in rekening wordt gebracht en ten goede komt aan de algemene reserve. De vordering is opgenomen tegen nominale waarde. Gezien de onzekerheid over de inbaarheid van deze vordering, is deze vooralsnog volledig voorzien.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen en overlopende activa worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Indien er geen sprake is van agio of disagio of transactiekosten is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

Deze bestaan uit direct opvraagbare rekening-couranttegoeden en worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 6 juli 2022

Eigen vermogen

Het eigen vermogen is zodanig gepresenteerd, dat daaruit blijkt welk gedeelte vrij besteedbaar is en welk gedeelte is vastgelegd. Indien aan een deel van het eigen vermogen een beperktere bestedingsmogelijkheid is gegeven, dan gezien de doelstelling van de organisatie zou zijn toegestaan, is dit deel verantwoord als vastgelegd vermogen. Deze beperking in het bestedingsdoel kan door het bestuur van de stichting of door derden zijn opgelegd. Indien deze beperking door derden is opgelegd dan wordt dat deel aangemerkt als bestemmingsfonds. In de toelichting wordt het bedrag en de beperkte doelstelling van ieder bestemmingsfonds vermeld. Ook de reden van deze beperking en alle overige voorwaarden die door de derden zijn gesteld, worden vermeld. Indien de beperking zoals bedoeld in de vorige alinea niet door derden, maar door het bestuur is aangebracht, wordt het aldus afgezonderde deel van het eigen vermogen aangeduid als bestemmingsreserve (en niet als bestemmingsfonds). In de toelichting worden het bedrag en de beperkte doelstelling van iedere bestemmingsreserve vermeld. Ook het feit dat het bestuur deze beperking heeft aangebracht, wordt vermeld.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.
De voorziening (te verwachten) schadeclaims wordt gewaardeerd op basis van de beste schatting van het bedrag waarvoor de (te verwachten) claim kan worden afgewikkeld en bedraagt maximaal het nominale bedrag van de betreffende (pro resto) verplichting, exclusief eventueel bijkomende kosten. De omvang van de voorziening wordt jaarlijks op borgstellingsniveau statisch bepaald. De looptijd van de voorziening is maximaal de looptijd van de betreffende verplichting. De totaalstanden van uitstaande borgstellingen zijn vermeld onder niet uit balans blijkende verplichtingen en rechten. Indien claims ten aanzien van reeds volledig voorziene verstrekte borgstellingen worden ontvangen en gehonoreerd, maar op balansdatum nog niet zijn uitbetaald dan worden deze onttrokken aan de voorziening en verantwoord onder de kortlopende schulden."

Schulden

De schulden worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde en daarna tegen geamortiseerde kostprijs, waarbij een verschil tussen de geamortiseerde kostprijs en het aflossingsbedrag op basis van de effectieve-rentemethode in de winst-en-verliesrekening wordt opgenomen over de looptijd van de leningen. Indien er geen sprake is van agio of disagio of transactiekosten is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde.

Algemeen

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben.

Beleggingsopbrengsten

Interestbaten en -lasten worden tijdsevenredig verwerkt. Hieronder zijn tevens opgenomen de (tijdsevenredige) toerekening van verschillen tussen de aankoopkoers en de nominale waarde van obligaties. De kosten effectenbeheer zijn hierop in mindering gebracht.

Dienstverlening

Opbrengsten uit levering van diensten geschieden naar rato van de geleverde prestaties conform de vastgestelde tarieven dienstverlening voor ondernemers en tarieven dienstverlening voor belanghebbenden.

Opbrengsten uit abonnementen / Verkoop publicaties / Doelgroepondersteuning

Opbrengsten uit abonnementen, verkoop publicaties en doelgroepondersteuning geschieden naar rato van de geleverde prestaties conform de vastgestelde tarieven voor abonnementen en doelgroepondersteuning (dagdeeltarief) en prijzen van publicaties.

Opbrengsten bijdragen overheden en derden

Opbrengsten uit bijdragen overheden en derden (subsidies) worden naar rato van de voortgang van het project verantwoord in de jaarrekening, rekening houdend met subsidievoorwaarden.

Lasten

De kosten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Schadelasten

Schadelasten worden genomen, wanneer er bij het opmaken van de jaarrekening sprake is van ingeroepen bedragen op grond van op balansdatum afgegeven borgstellingen, dan wel bedragen op basis van beste schatting voor posten waarvan vaststaat of verwacht wordt dat deze binnen afzienbare tijd zullen worden ingeroepen.

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 6 juli 2022

Rentebaten en rentelasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen die als onderdeel van de berekening van de effectieve rente wordt meegenomen.

Afschrijvingen

De afschrijvingen vinden plaats volgens de lineaire methode op basis van geschatte economische levensduur, rekening houdend met een eventuele restwaarde. Hierbij worden de volgende afschrijvingstermijnen gehanteerd:

- Computers en software 3 jaar
- Software (immateriële vaste activa) 5 jaar
- Vervoermiddelen 4 jaar
- Kantoorinventaris 5 resp. 7 jaar

Bij de berekening van afschrijving vervoermiddelen wordt rekening gehouden met een restwaarde van 10%.

Personeelsbeloning

De daarvoor in aanmerking komende personeelsleden hebben een toegezegde pensioenregeling. Hierbij is een pensioen toegezegd op de pensioengerechtigde leeftijd en afhankelijk van leeftijd, salaris en dienstjaren.

Deze toegezegde pensioenregeling is ondergebracht bij het PFZW en is verwerkt als er sprake zou zijn van een toegezegde bijdrageregeling. Ingeval van een tekort bij het pensioenfonds is er geen verplichting tot het doen van aanvullende bijdragen anders dan hogere toekomstige premies.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen bestaan uit de liquide middelen ten behoeve van de operationele activiteiten. Ontvangen intrest uit beleggingen is opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 6 juli 2022

TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS (€)

ACTIVA

Vaste activa

1 Immateriële vaste activa

	€
Betreft de software voor de aanschaf en inrichting website. Met deze website worden de krachten van beide stichtingen gebundeld en wordt meer synergie bereikt. Het verloop van deze post is als volgt:	
Aanschafwaarde per 31 december 2020	64.495
Cumulatieve afschrijving 31 december 2020	-64.495
Boekwaarde per januari 2021	-
Investeringen 2021	-
Desinvesteringen 2021	-
Afschrijvingen desinvesteringen 2021	-
Afschrijvingen 2021	-
Boekwaarde per 31 december 2021	-
Aanschafwaarde per 31 december 2021	64.495
Cumulatieve afschrijving 31 december 2021	-64.495
Boekwaarde per 31 december 2021	-

2 Materiële vaste activa

	€
Betreft inrichting kantoor, computers en vervoermiddelen. Het verloop van deze post is als volgt:	
Aanschaf waarde per 31 december 2020	55.212
Cumulatieve afschrijving 31 december 2020	-27.633
Boekwaarde per 1 januari 2021	27.579
Investeringen 2021	6.187
Desinvesteringen 2021	-
Afschrijvingen desinvesteringen 2021	-
Afschrijvingen 2021	-13.549
Boekwaarde per 31 december 2021	20.217
Aanschafwaarde per 31 december 2021	61.399
Cumulatieve afschrijving 31 december 2021	-41.182
Boekwaarde per 31 december 2021	**20.217**

3 Financiële vaste activa

De specificatie van deze post is als volgt:	**€ 31-12-2021**	**€ 31-12-2020**
Obligaties	11.548.349	7.070.996
Regresvordering	-	-
Totaal	**11.548.349**	**7.070.996**

De obligaties hadden op 31 december 2021 een beurswaarde (exclusief opgelopen rente) van € 11.807.828 (bron: Rabobank). Ultimo 2020 betrof dit € 7.630.164.
Het verloop van de obligatieportefeuille gedurende 2021 is als volgt:

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 6 juli 2022

	Nominale waarde	Verschillen bij aan-/verkoop	Totaal
Stand 1 januari 2021	7.070.996		7.070.996
Aankopen	4.500.000		4.500.000
Verkopen	-		-
Aflossingen	-		-
Waarderingsverschillen ten laste van resultaat	-22.647		-22.647
Stand 31 december 2021	**11.548.349**	**-**	**11.548.349**

Het verloop van de regresvordering lening/ug is als volgt:

Nominale waarde per 31 december 2020	920.000
Voorziening per 31 december 2020	-920.000
Boekwaarde per 1 januari 2021	-
Opnames 2021	-
Aflossingen 2021	-
Boekwaarde per 31 december 2021	-
Nominale waarde per 31 december 2021	920.000
Voorziening per 31 december 2021	-920.000
Boekwaarde per 31 december 2021	-

Vlottende activa

4 Vorderingen en overlopende activa

De specificatie van deze post is als volgt:	**€ 31-12-2021**	**€ 31-12-2020**
Nominale debiteurenvordering	71.687	90.074
Voorziening dubieuze debiteuren	34.347	51.018
Boekwaarde*	37.340	39.056
Te vorderen intrest coupons	169.342	153.532
Te vorderen intrest deposit's < 1 jaar en spaarrekeningen	-	2.268
Belasting en premies sociale verzekeringen	31.793	34.684
Nog te ontvangen bedragen	-	-
Nog te ontvangen subsidie projecten	70.726	250.195
Vooruitbetaalde bedragen	2.345	7.365
Totaal	**311.545**	**487.100**

**) Binnen de debiteurenportefeuille is een voorziening genomen voor oninbaarheid. Met diverse debiteuren loopt de afspraak dat facturen, vanwege liquiditeitskrapte, in termijnen worden voldaan. De vordering is direct opeisbaar bij niet nakomen van deze afspraken.*

Nog te ontvangen subsidieprojecten bestaat uit:
€ 42.678 te vorderen voor project "Mijn kostprijs" (31-12-2020: €4.960)
€ 28.048 te vorderen voor project "Financiele stabiliteit sector Kinderopvang" (31-12-2020: nihil)
€ 0 te vorderen voor Sectorinvoering Wet IKK (31-12-2020: € 156.420)
€ 0 te vorderen voor het ondersteuningsprogramma Scholen besparen Energie (31-12-2020: € 88.815)

5 Liquide middelen

Dit betreft kas en banktegoeden en beleggingsdeposito's, die vrij opneembaar zijn. De specificatie van deze post is als volgt:

	€ 31-12-2021	**€ 31-12-2020**
Kas	13	13
Banktegoeden	1.227.055	1.765.515
Beleggingsdeposito's < 1 jaar en spaarrekeningen	1.848.803	5.628.335
Totaal	**3.075.871**	**7.393.863**

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 6 juli 2022

Passiva

Eigen vermogen

6 Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit:

	31-12-2021	31-12-2020
Bestemmingsfonds: Waarborgdepot	11.958.573	11.755.878
Bestemmingsfonds: Garantiekapitaal ontwikkeling financieringsarrangementen	43.808	43.808
Algemene reserve	2.508.859	2.530.210
Stand per 31 december	**14.511.240**	**14.329.896**

Het verloop van het eigen vermogen is als volgt:

	Bestemmingsfonds: Waarborgdepot	Bestemmingsfonds: Garantiekapitaal Ontwikkeling Financierings-arrangementen	Algemene reserve	Totaal
Balans per 31-12-2020	11.755.878	43.808	2.530.210	14.329.896
Resultaat bestemming 2021	202.695	-	-21.351	181.344
Balans per 31-12-2021	**11.958.573**	**43.808**	**2.508.859**	**14.511.240**

7 Voorzieningen

Voorziening (te verwachten) claims

Voor nog te betalen en te verwachten claims is een voorziening getroffen. Inschatting van de te verwachten schade-uitkeringen is gebaseerd op een risicoanalyse van alle uitstaande borgstellingen.

De specificatie van deze post is als volgt:

	€ 31-12-2021	€ 31-12-2020
Stand per 1 januari	297.000	703.000
Dotaties	-	-
Onttrekking uitbetaalde claims	-	-
Vrijval	-176.000	-406.000
Stand per 31 december 2021	121.000	297.000

In 2021 zijn geen claims uitbetaald waarvoor reeds in het verleden een voorziening was gevormd. De overige borgstellingen, waarvoor in de jaarrekening 2020 al een voorziening was opgenomen, zijn opnieuw beoordeeld. Dit heeft geresulteerd in een vrijval in 2021 van € 176.000 huidige omvang van de voorziening is gedaald naar € 121.000.

8 Overige kortlopende schulden

De specificatie van deze post is als volgt:

	€ 31-12-2021	€ 31-12-2020
Vooruitontvangen bedragen	101.093	152.515
Crediteuren	44.671	73.971
Belasting en premies sociale verzekeringen	25.853	26.156
Te betalen vennootschapsbelasting	25.937	20.971
Overige schulden en overlopende passiva	126.190	79.029
Totaal	323.744	352.642

De vooruitontvangen bedragen per 31 december 2021 hebben betrekking op nog te besteden subsidiegelden:
- € 61.657 terug te betalen subsidiegelden voor het Kennis- en Innovatieplatform verduurzaming maatschappelijk vastgoed fase II (31-12-2020: € 152.515).
- € 39.438 Projectplan cross-sectorale samenwerking (31-12-2020: nihil)

Overige schulden en overlopende passiva bestaat onder andere uit kosten effectenbeheer (€ 7.000), te betalen vakantiegeld en vakantiedagen (€ 34.000) en nog te betalen kosten (€ 87.000) met name accountanstkosten.

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 6 juli 2022

NIET UIT BALANS BLIJKENDE VERPLICHTINGEN EN RECHTEN GECONSOLIDEERDE JAARREKENING 2021

Vennootschapsbelasting

Stichting Waarborgfonds Kinderopvang en Stichting Ruimte-OK zijn beiden belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting. In 2014 legde de Belastingdienst de stichtingen (navorderings-)aanslagen voor de vennootschapsbelasting op met 5 jaar terugwerkende kracht. Vanaf 2015 wordt er jaarlijks regulier aangifte gedaan.

Borgstellingverplichtingen

De obligostand met betrekking tot de definitief afgegeven borgstellingen ultimo boekjaar en rekening houdend met de overeengekomen looptijden, is als volgt:

Obligostand (x € 1.000)	Borgstellingen
Afgegeven borgstellingen ultimo 2021	6844
Looptijd van meer dan 1 jaar	6811
Looptijd van meer dan 5 jaar	5087
Toezeggingen ultimo 2021	250

Sinds eind 2008 worden naast borgstellingen voor (langlopende) leningen ook borgstellingen voor (kortlopende) rekening-courant financieringen en garanties verstrekt.
De gemiddelde looptijd van alle openstaande borgstellingen voor leningen bedroeg eind 2021 ruim 16 jaar. Het gemiddelde borgstellingbedrag was circa € 116.000.
Met de bancaire sector is overeengekomen dat voor het aangaan van borgstellingverplichtingen een hefboomfactor van drie wordt toepast op het garantievermogen van het Waarborgfonds Kinderopvang. De borgstellingen beslaan eind 2021 ruim 19% van de beschikbare borgstellingcapaciteit van € 35,9 mln. Eind 2020 was de borgstelling ruim 21% van beschikbare borgstellingscapaciteit van € 35,7 mln.

Overige meerjarige verplichtingen

Vanaf 1 januari 2019 is een overeenkomst aangegaan voor het gebruik van kantoorruimte gelegen aan de Herenstraat 39 te Utrecht. De ruimte wordt gebruikt als postadres, voor kleine vergaderingen en werkoverleg. De medewerkers werken vanuit externe locaties of vanuit huis. De jaarlijkse huurlast bedraagt € 6.000 (prijspeil 2021).

Regresrecht

Het Waarborgfonds Kinderopvang treedt ter zake van aan de bank uitbetaalde claims in de plaats van de bank en heeft het recht de uitbetaalde claims (terug) te vorderen van de betreffende kinderopvangorganisatie, die na de voldoening van de borgstellingschuld door het Waarborgfonds Kinderopvang aan de bank dus een schuld heeft aan het Waarborgfonds Kinderopvang.

Dit regresrecht is verankerd in het Burgerlijk Wetboek en is als zodanig opgenomen in reglementen, akten en overeenkomsten van het Waarborgfonds Kinderopvang. Het is vast beleid dat het Waarborgfonds Kinderopvang het wettelijke recht van regres uitoefent in alle gevallen waar sprake is van uitbetaling van geclaimde borgstellingen, om zodoende de uiteindelijke afboeking op het vermogen van het Waarborgfonds Kinderopvang zo beperkt mogelijk te houden.

Het Waarborgfonds Kinderopvang heeft tot en met 2021 een bedrag van € 7.723.950 aan toegekende claims uitbetaald en op basis van het vorenstaande daarmee voor hetzelfde bedrag een vordering verkregen op de betrokken kinderopvangorganisaties. Hiervan is in 2007, 2009, 2012, 2018 en 2021 in totaal een bedrag van € 165.129 ontvangen. Hiernaast is er voor een bedrag van € 4.798.742,- vastgesteld dat er geen mogelijkheden (meer) zijn om tot invordering van deze schuld te komen en er op basis van nader onderzoek tevens geen aanleiding is om via de weg van bestuursaansprakelijkheid alsnog invordering te bewerkstelligen. Verder is er voor een bedrag van € 920.000 een overeenkomst gesloten met een organisatie, zie ook toelichting Financiële Vaste Activa, punt 3. Voor het overige bedrag ad € 1.840.079, lopen de onderzoeken nog c.q. worden afspraken gemaakt op welke wijze invulling wordt gegeven aan het wettelijke regresrecht van het Waarborgfonds Kinderopvang. In 2021 zijn er geen claims ingediend of uitgekeerd.

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 6 juli 2022

TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2021 (€)

BATEN

9 Beleggingsopbrengsten

De specificatie van deze post is als volgt:	€ 2021	€ 2020
Opbrengst effecten	223.172	208.674
Interest spaarrekeningen	-997	2.318
	222.175	**210.992**
Egalisatie agio op effecten	-50.481	-47.205
Kosten effecten beheer	-23.844	-19.681
Totaal	**147.850**	**144.106**

De beleggingsopbrengsten zijn toegenomen door het aankopen van nieuwe beleggingsportefeuilles. Rente op spaarrekening is verder afgenomen door negatieve rente.

10 Dienstverlening borgstellingen

De specificatie van deze post is als volgt:	€ 2021	€ 2020
Opbrengst dienstverlening uit hoofde van:		
Afsluitprovisie	49.868	24.998
Bijdrage risicobeheer	4.943	3.502
Overige borgstellingen en overige financiële diensten	18.288	20.610
Totaal	**73.098**	**49.109**

11 Opbrengsten uit Regres

Er is rente op een vordering ontvangen (€ 18.400), welke is verkregen op basis van het wettelijke recht van regres na uitbetaling van een borgstelling. Over de vordering wordt rente geheven, welke halfjaarlijks in rekening wordt gebracht en ten goede komt aan de algemene reserve. Daarnaast is er voor €26.715 aan regres gevorderd.

12 Opbrengsten uit abonnementen en verkoop publicaties

De opbrengsten bestaan uit opbrengsten uit verkoop van abonnementen aan de primaire doelgroepen voor o.a. de Helpdesk en de verkoop van publicaties via de webwinkel, zoals de Scholenbouwwaaier. Deze opbrengsten zijn iets hoger dan 2020 (€ 81.618) en zijn uitgekomen op € 89.874.

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 6 juli 2022

13 Private stakeholders en bijdragen van overheden en derden

Er zijn in 2021 twee beschikkingen ten behoeve van projecten ontvangen. Daarnaast zijn er nog drie lopende subsidie trajecten. De opbrengst voor 2021 was € 1.432.317 waarvan € 1.337.946 uit subsidieprojecten, € 44.900 uit bijeenkomsten, €49.168 uit opbrengst projecten en € 303 uit overige opbrengsten.

1. Op 8 november 2018 is door het ministerie van SZW een subsidie ter grootte van € 727.035 toegekend aan het Waarborgfonds Kinderopvang voor het project Sectorondersteuning invoering wet IKK. De looptijd is van november 2018 tot en met december 2020. Deze subsidie is verlengd tot en met maart 2021 en verhoogd naar € 830.655 in totaal. De subsidie is ter dekking van extra formatie voor de gewenste sectorondersteuning. Hiertoe is tot en met 31 december 2021 het volledige bedrag ontvangen. Hiervan heeft € 92.615 betrekking op 2021 € 416.869 betrekking op 2020, € 319.438 op 2019 en € 1.733 betrekking op 2018. Verantwoording en afrekening van het project heeft plaatsgevonden en de volledige subsidie is toegekend.

2. Op 22 juni 2020 is door het Ministerie van SZW een subsidie ter grootte van € 213.386 toegekend aan het Waarborgfonds Kinderopvang voor het project "Mijn kostprijs". De looptijd is van 1 juni 2020 tot en met 31 oktober 2021. De subsidie is ter dekking van de activiteiten gericht op kostprijsanalyse, kostprijscalculatie, kostprijsmodel en kennisoverdracht. Hiertoe is tot en met 31 december 2021 een voorschot ontvangen van € 170.709, de bestede subsidiabele kosten tot en met 31 december bedragen € 144.412 voor 2021 en € 68.974 voor 2020. Daarmee is het totaal toegekende bedrag van € 213.386 volledig benut. Per 31 december 2021 is € 42.677 nog te ontvangen subsidiegelden opgenomen onder de overige vorderingen en overlopende activa. Verantwoording en afrekening vindt plaats na einde van de looptijd.

3. Op 15 juni 2021 is door het Ministerie van SZW een subsidie ter grootte van € 195.000 toegekend aan het Waarborgfonds Kinderopvang voor het project "Financiële stabiliteit sector kinderopvang". De looptijd is van 1 augustus 2021 tot en met 1 maart 2022. De subsidie is bestemd voor een intensivering van de borgstellingsfunctie en in mindere mate ook voor de activiteiten voor het onderdeel "sectorkennis", met als doel het versterken van de financiële stabiliteit binnen de sector kinderopvang in verband met de mogelijke negatieve economische gevolgen van corona. Hiertoe is tot en met 31 december 2021 een voorschot ontvangen van € 111.425, de bestede subsidiabele kosten tot en met 31 december bedragen € 139.473 voor 2021. Verantwoording en afrekening van het project vindt plaats na einde van de looptijd.

4. Op 25 augustus 2020 is de beschikking ontvangen van het ministerie van BZK voor Ruimte-OK voor het Kennis- en Innovatieplatform Verduurzaming Maatschappelijk Vastgoed (fase 2) met een totale subsidiebedrag ter grootte van € 863.181. Op 13 april 2021 is door het ministerie van BZK de subsidie met € 318.969 verhoogd naar een totaal te besteden subsidie van € 1.182.150. Dit programma kent een looptijd van 1 september 2020 tot en met 31 december 2021. De subsidie is ter dekking van uitvoering van het project, waarbij in 2020 € 322.103 als voorschot is ontvangen en € 860.047 in 2021. Van de totale subsidie is €950.905 besteed in 2021 en € 169.588 in 2020. In totaal is er € 1.120.493 besteed. Ultimo 2021 staat er een bedrag van € 61.657 als terug te betalen subsidie op de balans.

5. Op 1 september 2021 is door het ministerie van OCW een subsidie van € 149.935 toegekend aan Ruimte-OK voor het project cross-sectorale samenwerking maatschappelijk vastgoed. De looptijd is van 1 oktober 2021 tot en met 1 mei 2022. Tot en met 31 december 2021 is er € 49.978 aan subsidie ontvangen, de bestede subsidiabele kosten tot en met 31 december bedragen € 10.541. Ultimo 2021 is er € 39.438 aan vooruit ontvangen bedragen opgenomen.

6. Ruimte-OK verzorgt diverse cursussen ten behoeve van o.a. onderwijshuisvesting, strategie & financiën en bouwheerschap. De opbrengsten zijn €44.900 in 2021.

14 Doelgroep ondersteuning

Doelgroep ondersteuning omvat onder andere advies en ondersteuning bij huisvestingsvraagstukken. Daarnaast zijn hier de opbrengsten van de Expertisekring en de overige bijdragen voor leergangen en seminars verantwoord. In 2021 was de opbrengst € 137.102.

Lasten

15 Schadelasten

Na beoordeling van de borgstellingen is over 2021 besloten dat er € 176.000 aan uitstaande borgstellingen niet meer voorzien hoeven te worden. Voor nadere toelichting op de voorziening zie 7 Voorzieningen.

16 Personeelskosten

De specificatie van deze post is als volgt:	€ 2021	€ 2020
Salarissen	548.377	534.607
Pensioenlasten	63.141	55.538
Overige sociale lasten	83.000	91.215
Extern personeel	3.582	84.947
Reis- en verblijfkosten personeel	6.263	11.597
Afschrijvingslasten vervoermiddelen	9.125	9.125
Overige personeelskosten	38.227	46.154
Totaal	**751.714**	**833.183**

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 6 juli 2022

De totale personeelskosten zijn ten opzichte van 2020 gedaald, met name door minder inzet van extern personeel. De bezetting over 2021 bedraagt gemiddeld FTE 8,4 (gemiddeld aantal FTE in 2020: 8,3). Daarnaast zijn er nog een aantal experts op inhuur actief voor een bepaalde periode voor een bepaald project. Er zijn geen medewerkers werkzaam in het buitenland.

Bezoldiging bestuurders

De bezoldiging van de bestuurder wordt, in overeenstemming met artikel 2:383 lid 1, in de toelichting achterwege gelaten gezien de bezoldiging herleid kan worden naar één enkele natuurlijke persoon.

17 Kosten toezichthoudende en adviserende organen

De specificatie van deze post is als volgt:	€ 2021	€ 2020
Raad van toezicht (inclusief Auditcommisie)	27.600	32.317
Commissie Borgstellingen & Garanties	5.544	9.558
Beleggingscommissie	9.964	9.964
Totaal	**43.108**	**51.839**

De voorzitter en leden van de raad van toezicht van het Waarborgfonds Kinderopvang zijn tevens voorzitter respectievelijk lid van de raad van toezicht van Ruimte OK. De vergoeding (op jaarbasis) per lid Waarborgfonds en Ruimte OK bedraagt € 5.000, de voorzitter ontvangt € 10.000. De raad van toezicht van Ruimte OK heeft nog extra leden, die een vergoeding van € 3.000 (op jaarbasis) ontvangen.

De leden van de Auditcommissie ontvangen daarnaast een vergoeding per vergadering van € 400. Voor de commissie Borgstellingen & Garanties en de Beleggingscommissie is een apart vergoedingenbeleid opgesteld.

18 Algemene kosten

De specificatie van deze post is als volgt:	€ 2021	€ 2020
Huisvestigingskosten	12.115	12.968
Afschrijvingen (excl. vervoersmiddelen)	4.424	7.019
Automatisering en telefonie	16.259	27.922
PR en marketing	-	-
Accountants- en administratiekosten	122.332	106.529
Overige bureaukosten	77.684	36.758
Dotatie/vrijval voorziening oninbaarheid	885	-558
Totaal	**233.698**	**190.638**

19 Activiteitenkosten

Onder activiteitenkosten zijn onder andere verantwoord de kosten voor de diverse projecten en voor externe algemene ondersteuning. Deze bedroegen in 2021 € 863.433 (2020: € 626.358).

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 6 juli 2022

ENKELVOUDIGE Jaarrekening (NA RESULTAATBESTEMMING) PER 31 DECEMBER 2021 (€)

Stichting Waarborgfonds Kinderopvang

ENKELVOUDIGE BALANS (NA RESULTAATBESTEMMING) PER 31 DECEMBER 2021 (€)

ACTIVA	31-12-2021	31-12-2020
	€	€
Vaste activa		
1 Immateriële vaste activa	-	-
2 Materiele vaste activa	20.217	27.525
3 Financiele vaste activa	11.548.349	7.070.996
Totaal vaste activa	**11.568.566**	**7.098.521**
Vlottende activa		
4 Vorderingen en overlopende activa	835.928	1.168.130
5 Liquide middelen	2.341.148	6.502.760
Totaal vlottende activa	**3.177.076**	**7.670.890**
TOTAAL ACTIVA	**14.745.641**	**14.769.411**

PASSIVA	31-12-2021	31-12-2020
	€	€
Eigen vermogen		
6 Bestemmingsfonds: Waarborgdepot	11.958.573	11.755.878
7 Bestemmingsfonds: Garantiekapitaal ontwikkeling financieringsarrangementen	43.808	43.808
8 Algemene reserve	2.508.859	2.530.210
	14.511.240	**14.329.896**
Voorzieningen		
9 Voorziening (te verwachten) schadeclaims	121.000	297.000
Kortlopende schulden		
10 Overige kortlopende schulden	113.402	142.515
TOTAAL PASSIVA	**14.745.641**	**14.769.411**

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 6 juli 2022

ENKELVOUDIGE STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2021 (€)

3 BATEN	Resultaat 2021	Begroting 2021	Resultaat 2020
	€	€	€
Beleggingsopbrengsten	147.850	120.000	144.106
Dienstverlening borgstellingen	73.098	41.600	49.109
Opbrengsten uit regresuitvoering	45.116	18.400	18.400
Opbrengsten uit abonnementen en verkoop publicaties	24.550	17.000	16.300
Doelgroepondersteuning	116.746	80.000	62.173
Bijdragen van overheden en private stakeholders	376.500	450.000	511.995
	783.860	**727.000**	**802.083**
11 Interestlening/ rc aan Ruimte-OK	26.659	30.000	32.398
Totaal baten	**810.519**	**757.000**	**834.481**
LASTEN			
12 Schadelasten	-176.000	-	-406.000
13 Personeelskosten	426.766	301.000	488.712
14 Kosten toezichthoudende en adviserende organen	26.308	35.000	32.681
15 Algemene kosten	145.330	100.000	116.018
16 Activiteitenkosten	346.297	300.000	290.487
17 Dotatie/vrijval voorziening lening Ruimte-OK	-139.526	-	-81.238
Totaal lasten	**629.175**	**736.000**	**440.660**
Resultaat	**181.344**	**21.000**	**393.821**
Het resultaat over 2021 wordt als volgt bestemd:			
Ten gunste van bestemmingsfonds: waarborgdepot	202.695		
Ten laste van algemene reserve	-21.352		
Resultaat	181.344		

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 6 juli 2022

ALGEMENE TOELICHTING, GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING ENKELVOUDIGE JAARREKENING

Algemene Toelichting

Dit betreft de enkelvoudige jaarrekening van Stichting Waarborgfonds Kinderopvang, statutair gevestigd te Utrecht. KvK nummer: 41265305. De jaarrekening 2021 is gecontroleerd door Deloitte Accountants B.V.

Waar nodig wordt voor een nadere toelichting verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde jaarrekening.

Grondslagen voor de waardering

Voor een nadere toelichting verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde jaarrekening.

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Voor een nadere toelichting verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde jaarrekening.

Kasstroomoverzicht

Overeenkomstig RJ 360.106 is in de enkelvoudige jaarrekening geen kasstroomoverzicht opgenomen, vanwege dit in de geconsolideerde jaarrekening is opgenomen.

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 6 juli 2022

TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS 2021 (€)

ACTIVA

Vaste activa

1 Immateriële vaste activa

Zie toelichting 1 bij de geconsolideerde jaarrekening.

2 Materiële vaste activa

Betreft inrichting kantoor, computers en vervoermiddelen. Het verloop van deze post is als volgt:

Aanschafwaarde per 31 december 2020	52.519
Cumulatieve afschrijving per 31 december 2020	-24.994
Boekwaarde per 1 januari 2021	27.525
Investeringen 2021	6.187
Desinvesteringen 2021	-
Afschrijvingen desinvesteringen 2021	-
Afschrijvingen 2021	13.495
Boekwaarde per 31 december 2021	**20.217**
Aanschafwaarde per 31 december 2021	58.706
Cumulatieve afschrijving 31 december 2021	-38.489
Boekwaarde per 31 december 2021	**20.217**

3 Financiele vaste activa

Zie toelichting 3 bij geconsolideerde jaarrekening voor wat betreft de beleggingen en leningen u/g.

Lening Ruimte-OK

In de overeenkomst d.d. 20 december 2012 zijn tussen het Waarborgfonds Kinderopvang en Ruimte-OK afspraken gemaakt omtrent uitlening en doorbelasting van kosten van personeel en algemene kosten. Het Waarborgfonds Kinderopvang draagt zorg voor financiering van de exploitatietekorten van Ruimte-OK gedurende haar opstartperiode. Deze lening is variabel en **beloopt maximaal € 1.061.000.**

Ultimo 2019 eindigen de afspraken voortvloeiend uit de overeenkomst. Op grond daarvan zijn het bestuur van het Waarborgfonds Kinderopvang en het bestuur van Ruimte-OK in december 2018 met instemming van beide raden van toezicht nieuwe afspraken overeengekomen, vastgelegd d.d. 19 december 2018. De afspraken zoals vastgelegd in december 2012 zijn hierbij opnieuw vastgelegd met een looptijd tot en met december **2025. De maximale leningstand is daarbij verlaagd van € 1.06 mln naar € 1 mln.**

Over het gemiddeld bedrag per jaar ((saldo per 1/1 + saldo per 31/12) gedeeld door 2) is Ruimte-OK per balansdatum aan het Waarborgfonds Kinderopvang een vastgestelde rente van 3,5% verschuldigd. De rente wordt jaarlijks betaald uiterlijk één maand, nadat de jaarrekening van de partijen door de raad van toezicht is goedgekeurd.

De lening aan Ruimte-OK bedraagt op balansdatum € 554.248 (31-12-2020: € 693.774) en heeft een looptijd van langer dan 1 jaar. Deze lening u/g is gezien de financiële positie van Ruimte-OK volledig voorzien. Deze afspraken zijn op basis van zakelijke afspraken vastgelegd.

Vlottende activa

4 Vorderingen en overlopende activa

Deze specificatie van deze post is als volgt:	€ 31-12-2021	€ 31-12-2020
Nominale debiteurenvordering	60.646	79.546
Voorziening dubieuze debiteuren	31.019	47.690
Boekwaarde debiteuren	29.627	31.856
Belasting en premies sociale verzekeringen	31.793	34.684
Vooruitbetaalde kosten	2.285	7.283
Nog te ontvangen subsidie projecten	70.726	161.380
Te vorderen RC Ruimte-OK	532.155	777.127
Te vorderen intrest coupons, deposito's & spaarrekeningen	169.342	155.800
Totaal	**835.928**	**1.168.130**

Nog te ontvangen subsidies projecten bestaat uit:
€ 42.677 te vorderen voor project "Mijn kostprijs" (31-12-2020: €4.960).
€ 28.048 te vorderen voor "Financiële stabiliteit sector Kinderopvang" (31-12-2020: nihil).
€ 156.420 te vorderen voor Sectorinvoering wet IKK per 31-12-2020 (31-12-2021: nihil).

De rekening-courant vordering op Stichting Ruimte voor Onderwijs en Kinderopvang is ontstaan uit de volgende transacties:

- Doorbelastingen van personeelskosten en algemene kosten vanuit Stichting Waarborgfonds Kinderopvang aan Stichting Ruimte voor Onderwijs en Kinderopvang;
- Aflossingen van de lening u/g vanuit Stichting Ruimte voor Onderwijs en Kinderopvang ter grootte van het resultaat boekjaar van Stichting Ruimte voor Onderwijs en Kinderopvang;
- Verrekeningen van de BTW uit hoofde van de fiscale eenheid voor de BTW;
- 3,5% rente over de onderlinge lening; en
- 1% rente over de onderlinge rekening-courant verhouding.

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 6 juli 2022

5 Liquide middelen

Dit betreft kas en banktegoeden en beleggingsdeposito's, die vrij opneembaar zijn. De specificatie van deze post is als volgt:

	€ 31-12-2021	€ 31-12-2020
Kas	13	13
Banktegoeden	492.331	874.412
Beleggingsdeposito's < 1 jaar en spaarrekeningen	1.848.803	5.628.335
Totaal	**2.341.147**	**6.502.760**

Passiva

Eigen vermogen

	6 Bestemmingsfonds: Waarborgdepot	7 Bestemmingsfonds: Garantiekapitaal Ontwikkeling Financierings-arrangementen	8 Algemene reserve	Totaal
Balans per 31-12-2020	11.755.878	43.808	2.530.210	14.329.896
Resultaat bestemming 2021	202.695		-21.352	181.344
Balans per 31-12-2021	**11.958.573**	**43.808**	**2.508.859**	**14.511.240**

Bestemmingsfonds: waarborgdepot:

Het Bestemmingsfonds: Waarborgdepot, oorspronkelijk groot € 14.750.444, is door de overheid gestort en dient als zekerheid voor het verstrekken van financiële zekerheden aan kredietverschaffers. Op basis van artikel 15 lid 3 van de statuten, kan het waarborgdepot worden **aangewend voor het verstrekken van borgstellingen en leningen. In 2009 is € 5.000.000 toegevoegd aan het waarborgdepot. Schadelasten uit** hoofde van ingediende en te verwachten claims op borgstellingen worden in mindering gebracht op het Waarborgdepot. Ontvangen opbrengsten uit regres worden aan het Waarborgdepot toegevoegd. Dit geldt niet voor de ontvangen rente over regresvorderingen.

Bestemmingsfonds: Garantiekapitaal Ontwikkeling Financieringsarrangementen:

Voor nieuw te ontwikkelen financieringsarrangementen heeft de overheid een bedrag ter beschikking gesteld van oorspronkelijk € 907.560. Van dit bedrag is tot een bedrag van € 863.752 ingezet voor de ontwikkelingskosten van nieuwe producten. Het restant is de vermelde € 43.808.

9 Voorzieningen (te verwachten) schadeclaims

Deze post is als volgt te specificeren:	€ 31-12-2021	€ 31-12-2020
Te verwachten claims op borgstellingen	121.000	297.000
Totaal	**121.000**	**297.000**

Zie verder toelichting 7 bij geconsolideerde jaarrekening.

10 Overige kortlopende schulden

De specificatie van deze post is als volgt:	€ 31-12-2021	€ 31-12-2020
Vooruitontvangen bedragen		-
Crediteuren	8.358	52.207
Belasting en premies sociale verzekeringen	25.853	26.156
Overige schulden en overlopende passiva	79.190	64.152
Totaal	**113.402**	**142.515**

Overige schulden en overlopende passiva bestaat onder andere uit kosten effectenbeheer (€ 7.000), te betalen vakantiegeld en vakantiedagen (€ 34.000), nog te betalen bedrage m.n. accountantskosten (€ 24.000), pensioenfonds (€ 8.500) en rentekosten bank (€ 5.700)

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 6 juli 2022

NIET UIT BALANS BLIJKENDE VERPLICHTINGEN EN RECHTEN ENKELVOUDIGE JAARREKENING

Bij Stichting Waarborgfonds Kinderopvang zijn er ultimo 2021 fiscaal verrekenbare verliezen. Er is uit voorzichtigheid geen actieve belastinglatentie gevormd voor voorwaartse verliescompensatie, vanwege onzekerheid of in de toekomst voldoende fiscale winst zal zijn waarmee deze verliezen kunnen worden gecompenseerd.

Fiscale eenheid btw

Waarborgsfonds vormt samen met Ruimte-OK vanaf 13 augustus 2012 een fiscale eenheid voor de btw. Beide partijen zijn hoofdelijk aansprakelijk voor elkaars omzetbelastingschulden en voor de omzetbelasting die de fiscale eenheid verschuldigd is. Onderlinge leveringen en diensten blijven buiten de heffing van omzetbelasting.

Borgstellingverplichtingen

De obligostand met betrekking tot de definitief afgegeven borgstellingen ultimo boekjaar en rekening houdend met de overeengekomen looptijden, is als volgt:

Obligostand (x € 1.000)	Borgstellingen
Afgegeven borgstellingen ultimo 2021	6844
Looptijd van meer dan 1 jaar	6811
Looptijd van meer dan 5 jaar	5087
Toezeggingen ultimo 2021	250

Sinds eind 2008 worden naast borgstellingen voor (langlopende) leningen ook borgstellingen voor (kortlopende) rekening-courant financieringen en garanties verstrekt.
De gemiddelde looptijd van alle openstaande borgstellingen voor leningen bedroeg eind 2021 ruim 16 jaar. Het gemiddelde borgstellingbedrag was circa € 116.000.

Met de bancaire sector is overeengekomen dat voor het aangaan van borgstellingverplichtingen een hefboomfactor van drie wordt toepast op het garantievermogen van het Waarborgfonds Kinderopvang. De borgstellingen beslaan eind 2021 ruim 19,4% van de beschikbare borgstellingcapaciteit.

Overige meerjarige verplichtingen
Vanaf 1 januari 2019 is een overeenkomst aangegaan voor het gebruik van kantoorruimte gelegen aan de Herenstraat 39 te Utrecht. De ruimte wordt gebruikt als postadres, voor kleine vergaderingen en werkoverleg. De medewerkers werken vanuit externe locaties of vanuit huis. De jaarlijkse huurlast bedraagt € 6.000 (prijspeil 2021).

Regresrecht
Het Waarborgfonds Kinderopvang treedt ter zake van aan de bank uitbetaalde claims in de plaats van de bank en heeft het recht de uitbetaalde claims (terug) te vorderen van de betreffende kinderopvangorganisatie, die na de voldoening van de borgstellingschuld door het Waarborgfonds Kinderopvang aan de bank dus een schuld heeft aan het Waarborgfonds Kinderopvang.

Dit regresrecht is verankerd in het Burgerlijk Wetboek en is als zodanig opgenomen in reglementen, akten en overeenkomsten van het Waarborgfonds Kinderopvang. Het is vast beleid dat het Waarborgfonds Kinderopvang het wettelijke recht van regres uitoefent in alle gevallen waar sprake is van uitbetaling van geclaimde borgstellingen, om zodoende de uiteindelijke afboeking op het vermogen van het Waarborgfonds Kinderopvang zo beperkt mogelijk te houden.

Het Waarborgfonds Kinderopvang heeft tot en met 2021 een bedrag van € 7.723.950 aan toegekende claims uitbetaald en op basis van het vorenstaande daarmee voor hetzelfde bedrag een vordering verkregen op de betrokken kinderopvangorganisaties. Hiervan is in 2007, 2009, 2012, 2018 en 2021 in totaal een bedrag van € 165.129 ontvangen. Hiernaast is er voor een bedrag van € 4.798.742,- vastgesteld dat er geen mogelijkheden (meer) zijn om tot invordering van deze schuld te komen en er op basis van nader onderzoek tevens geen aanleiding is om via de weg van bestuursaansprakelijkheid alsnog invordering te bewerkstelligen. Verder is er voor een bedrag van € 920.000 een overeenkomst gesloten met een organisatie, zie ook toelichting Financiële Vaste Activa, punt 3. Voor het overige bedrag ad € 1.840.079, lopen de onderzoeken nog c.q. worden afspraken gemaakt op welke wijze invulling wordt gegeven aan het wettelijke regresrecht van het Waarborgfonds Kinderopvang. In 2021 zijn er geen claims ingediend of uitgekeerd.

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 6 juli 2022

TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2021 (€)

BATEN

Zie toelichting 9 tot en met 14 bij geconsolideerde jaarrekening.

11 Intrest lening aan Ruimte-OK en intrest rekening-courant Ruimte-OK

Over het gemiddelde vastgestelde bedrag van de lening, is een rente verschuldigd per balansdatum ter hoogte van 3,50%. *Zie verder toelichting lening bij Financiële vaste activa (3).* Over het gemiddelde saldo rekening-courant Ruimte-OK is 1% rente berekend.

Lasten

12 Schadelasten

In 2021 betreft dit een vrijval (€ 176.000) na herijking van de voorziening per ultimo boekjaar.

13 Personeelskosten

De specificatie van deze post is als volgt:	€ 2021	€ 2020
Salarissen incl. werkgeversbijdrage zorgverzekering	548.377	534.607
Pensioenlasten	63.141	55.538
Overige sociale lasten	83.000	91.215
Extern personeel	2.323	629
Reis- en verblijfkosten personeel	6.263	11.597
Afschrijvingslasten vervoermiddelen	9.125	9.125
Overige personeelskosten	38.227	46.154
Doorberekende personeelskosten aan Ruimte-OK	-323.690	-260.153
Totaal	**426.766**	**488.712**

Zie verder toelichting 16 bij de geconsolideerde jaarrekening.

15 Algemene kosten

De specificatie van deze post is als volgt:	€ 2021	€ 2020
Huisvestingskosten	8.928	10.364
Afschrijvingen (excl. Vervoermiddelen)	4.369	6.820
Automatisering en telefonie	54.289	41.618
Accountants- en administratiekosten	97.257	72.913
Overige bureaukosten	43.249	23.944
Dotatie voorziening oninbare vorderingen	-4.628	-558
Doorberekende algemene kosten aan Ruimte-OK	-58.134	-39.083
Totaal	**145.330**	**116.018**

16 Activiteitenkosten

In 2021 omvat dit de kosten voor diverse activiteiten gedekt vanuit diverse projecten. De kosten bedragen in 2021 € 346.297 (2020: € 290.487)

17 Dotatie/vrijval voorziening lening aan Ruimte-OK

Vanwege de onzekerheid omtrent de ontwikkeling van Ruimte-OK in de komende jaren wordt er voorzichtigheidshalve van uitgegaan dat de lening aan Ruimte-OK niet vorderbaar zal zijn. Derhalve is voor het benutte bedrag van de lening een voorziening opgenomen. De jaarlijkse ontwikkelingen met betrekking tot Ruimte OK leiden bij een stijging van de vordering tot een dotatie en bij een afname tot een vrijval van de voorziening. In 2021 is de lening afgenomen ter grootte van het resultaat bij Ruimte-OK, dat heeft geleid tot een vrijval voor Stichting Waarborgfonds Kinderopvang. Zie verder toelichting lening bij Financiële vaste activa (3).

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 6 juli 2022

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen van materiële betekenis na balansdatum die het beeld van de jaarrekening beïnvloeden.

Vastgesteld en goedgekeurd te Utrecht, 13 juli 2022

Namens de raad van bestuur,

Martin van Osch, directeur, bestuurder

Namens de raad van toezicht,

Edith Snoeij, voorzitter

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 6 juli 2022

Overige gegevens

Stichting Waarborgfonds Kinderopvang

Bijzondere statutaire rechten Waarborgfonds Kinderopvang

Het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid heeft de navolgende statutaire rechten:

- **Het ministerie dient vooraf geïnformeerd te worden over het voornemen van de raad van bestuur tot het oprichten en/of deelnemen in** rechtspersonen of vennootschappen, een en ander voor zover dat gewenst is in het kader van de in artikel 2 omschreven doelstelling (artikel 6.6);

- **Het ministerie dient vooraf goedkeuring te verlenen aan wijzigingen in het beleggingsstatuut en wijzigingen in het borgstellingreglement die** betrekking hebben op de aard, de hoogte en de looptijd van de borgstelling (artikel 10.7 en 10.8);

- **Het ministerie dient jaarlijks, binnen tien maanden na afloop van het boekjaar, een vastgesteld jaarverslag en jaarrekening te ontvangen,** voorzien van een onafhankelijke accountantsverklaring waarin wordt gerapporteerd over de naleving van de statuten, het reglement, het beleggings-statuut en de subsidievoorwaarden. De raad van bestuur rapporteert over de stand van zaken met betrekking tot borgstellingen en garanties (artikel 17);

- **Het ministerie dient voorafgaande goedkeuring te verlenen aan wijziging van de statuten (artikel 19.2);**

- **Een eventueel restant van het Waarborgdepot van de ontbonden stichting komt toe aan het ministerie, dan wel aan een door het ministerie** goedgekeurde bestemming (artikel 20.6);

- **Na afloop van vereffening blijven boeken en bescheiden van de ontbonden stichting gedurende zeven jaar berusten bij het ministerie (artikel** 20.8).

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 6 juli 2022

Stichting Waarborgfonds Kinderopvang

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 6 juli 2022

Deloitte Accountants B.V.
Flight Forum 1
5657 DA Eindhoven
Postbus 376
5600 AJ Eindhoven
Nederland

Tel: 088 288 2888
Fax: 088 288 9839
www.deloitte.nl

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan de raad van toezicht van Stichting Waarborgfonds Kinderopvang

VERKLARING OVER DE IN HET JAARVERSLAG OPGENOMEN JAARREKENING 2021

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2021 van Stichting Waarborgfonds Kinderopvang te Utrecht gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Waarborgfonds Kinderopvang op 31 december 2021 en van het resultaat over 2021 in overeenstemming met Richtlijn RJK C1 kleine organisaties-zonder-winststreven.

De jaarrekening bestaat uit:

1. De geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2021.

2. De geconsolideerde en enkelvoudige staat van baten en lasten over 2021.

3. De toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Voorts zijn wij van oordeel dat Stichting Waarborgfonds Kinderopvang gedurende 2021 de statuten, het reglement, het beleggingsstatuut en de subsidievoorwaarden welke zijn opgenomen in de subsidiebeschikking met kenmerk DJB/PJB-96.2419 d.d. 11 december 1996 zoals gesteld door het voormalig Ministerie van Volksgezondheid Welzijn en Sport (inmiddels het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid) heeft nageleefd.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Waarborgfonds Kinderopvang zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Deloitte Accountants B.V. is ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel te Rotterdam onder nummer 24362853.
Deloitte Accountants B.V. is a Netherlands affiliate of Deloitte NSE LLP, a member firm of Deloitte Touche Tohmatsu Limited.

Deloitte.

VERKLARING OVER DE IN HET JAARVERSLAG OPGENOMEN ANDERE INFORMATIE

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- Het bestuursverslag.
- De overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- Met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.
- Alle informatie bevat die op grond van Richtlijn RJK C1 kleine organisaties-zonder-winststreven is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Richtlijn RJK C1 kleine organisaties-zonder-winststreven en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens, in overeenstemming met Richtlijn RJK C1 kleine organisaties-zonder-winststreven.

BESCHRIJVING VAN VERANTWOORDELIJKHEDEN MET BETREKKING TOT DE JAARREKENING

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met Richtlijn RJK C1 kleine organisaties-zonder-winststreven.

In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Deloitte.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.

- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting.

- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.

- Het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven.

- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.

- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Deloitte.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. In dit kader hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden voor de groepsonderdelen. Bepalend hierbij zijn de omvang en/of het risicoprofiel van de groepsonderdelen of de activiteiten. Op grond hiervan hebben wij de groepsonderdelen geselecteerd waarbij een controle of beoordeling van de volledige financiële informatie of specifieke posten noodzakelijk was.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Eindhoven, 6 juli 2022

Deloitte Accountants B.V.

Was getekend: I. Wetters MSc RA

Enkelvoudige jaarrekening 2021 Stichting Ruimte voor Onderwijs en Kinderopvang

ENKELVOUDIGE BALANS (NA RESULTAATBESTEMMING) PER 31 DECEMBER 2021 (€)

ACTIVA	31-12-2021	31-12-2020
	€	€
Vaste activa		
1 Materiële vaste activa	-	54
Totaal vaste activa	-	54
2 Vlottende activa		
Vorderingen en overlopende activa	7.773	96.095
Liquide middelen	734.724	891.104
Totaal vlottende activa	742.497	987.199
TOTAAL ACTIVA	**742.497**	**987.253**

PASSIVA	31-12-2021	31-12-2020
3 Eigen vermogen	-554.248	-693.774
Langlopende schulden		
4 Lening waarborgfonds	554.248	693.774
Kortlopende schulden		
5 Overige kortlopende schulden	742.497	987.253
TOTAAL PASSIVA	**742.497**	**987.253**

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 6 juli 2022

ENKELVOUDIGE STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2021 (€)

BATEN	Resultaat 2021 €	Begroting 2021 €	Resultaat 2020 €
6 Opbrengsten uit abonnementen en verkooppublicaties	65.324	60.000	65.318
7 Doelgroepondersteuning	20.356	10.000	27.100
8 Private stakeholders en bijdragen van overheden en derden	1.055.817	620.000	811.390
Totaal baten	**1.141.497**	**690.000**	**903.808**

LASTEN	Resultaat 2021	Begroting 2021	Resultaat 2020
9 Personeelskosten	324.948	267.000	344.470
10 Kosten toezichthoudende en adviserende organen	16.800	20.000	19.159
11 Algemene kosten	88.368	70.000	74.619
12 Activiteitenkosten	520.573	355.000	335.871
Productontwikkeling	-	-	-
13 Rente lening en rente rekening-courant Waarborgfonds	26.659	30.000	32.398
Totaal lasten	**977.349**	**742.000**	**806.517**
Resultaat voor belastingen	**164.148**	**-52.000**	**97.291**
Vennootschapsbelasting	**24.622**	**-15.000**	**16.053**
Resultaat na belastingen	**139.526**	**-37.000**	**81.238**

Het resultaat over 2021 wordt als volgt bestemd:

Ten gunste van algemene reserve	139.526
Resultaat	**139.526**

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 6 juli 2022

TOELICHTING, GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING ENKELVOUDIGE JAARREKENING 2021

Algemene toelichting

Deze jaarrekening verantwoordt de activiteiten van Stichting Ruimte voor Onderwijs en Kinderopvang. KvK nummer: 55868045. Stichting Ruimte voor Onderwijs en Kinderopvang is gelieerd aan Stichting Waarborgfonds Kinderopvang, beiden statutair gevestigd te Utrecht. De jaarrekening 2021 is gecontroleerd door Deloitte Accountants B.V. De cijfers van de stichting zijn opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening van het Waarborgfonds.

Activiteiten

De doelstelling van de Stichting Ruimte voor Onderwijs en Kinderopvang, verwoord in artikel 3 van de statuten, luidt als volgt:
Het ondersteunen van organisaties die investeren in de opvang en ontwikkeling van kinderen door het stimuleren van goed ondernemerschap, verantwoorde investeringen en kwaliteit van huisvesting door middel van:
a. ontwikkeling en verspreiding van kennis en expertise;
b. initiatie en stimulering van innovatie;
c. onderzoek.
De stichting is opgericht op 13 augustus 2012 en is gevestigd te Utrecht, Herenstraat 39.

Continuïteit

Het eigen vermogen van Stichting Ruimte voor Onderwijs en Kinderopvang bedraagt per 31 december 2021 € 523.929 negatief. Financiering hiervan vindt geheel plaats met langlopende schulden, bestaande uit een door Stichting Waarborgfonds Kinderopvang verstrekte lening. De continuïteit van de stichting hangt in hoge mate af van de bereidheid van het Waarborgfonds Kinderopvang de voren vermelde financiering te continueren, wat voorshands het geval is. De definitieve cijfers over 2021 laten een exploitatiewinst zien van € 169.845. De gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn gebaseerd op de continuering van de stichting.

Schattingen

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat de directie van Ruimte voor Onderwijs en Kinderopvang zich over verschillende zaken een oordeel vormt, en dat de directie schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningpost.

Grondslagen voor waardering

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Richtlijnen voor de Jaarverslaglegging voor kleine organisaties-zonder-winststreven, die zijn uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaggeving. De jaarrekening is opgesteld in euro's. De waarderingsgrondslagen zijn gebaseerd op de historische kosten en kostprijzen. De activa en passiva, met uitzondering van het eigen vermogen, worden gewaardeerd tegen nominale waarde, tenzij een andere waarderingsgrondslag is vermeld.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op basis van verkrijgingprijs onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de geschatte economische levensduur. Investeringen tot € 500 worden direct ten laste van het resultaat gebracht.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen en overlopende activa worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Indien er geen sprake is van agio of disagio of transactiekosten is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 6 juli 2022

Liquide middelen

Deze bestaan uit direct opvraagbare rekening-courant tegoeden en worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen is zodanig gepresenteerd, dat daaruit blijkt welk gedeelte vrij besteedbaar is en welk gedeelte is vastgelegd.

Schulden

De schulden worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde en daarna tegen geamortiseerde kostprijs, waarbij een verschil tussen de geamortiseerde kostprijs en het aflossingsbedrag op basis van de effectieve-rentemethode in de winst-en-verliesrekening wordt opgenomen over de looptijd van de leningen. Indien er geen sprake is van agio of disagio of transactiekosten is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde.

De langlopende schuld bestaat uit een lening van het Waarborgfonds Kinderopvang. Het Waarborgfonds Kinderopvang draagt zorg voor financiering van de exploitatietekorten die ontstaan door de te financieren opstartkosten van Ruimte-OK gedurende haar opstartperiode. Deze lening is variabel en beloopt vanaf januari 2019 maximaal € 1.000.000. Ruimte-OK heeft het recht om vanaf 2014 tussentijdse aflossingen te doen. De leningovereenkomst 2012 bepaalde dat de volledige stand ultimo 2019 afgelost diende te zijn. December 2018 is met het Waarborgfonds Kinderopvang overeengekomen om de afspraken te continueren tot en met 2025 waardoor er tot die tijd geen aflossing dient plaats te vinden. Er zijn geen zekerheden gesteld.

Grondslagen voor resultaatbepaling

Algemeen

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben.

Baten

Opbrengsten uit abonnementen, verkoop publicaties en doelgroepondersteuning geschieden naar rato van de geleverde prestaties conform de vastgestelde tarieven voor abonnementen en doelgroepondersteuning (dagdeeltarief) en prijzen van publicaties.

Lasten

De kosten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Rentebaten en rentelasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen die als onderdeel van de berekening van de effectieve rente wordt meegenomen.

Afschrijvingen

De afschrijvingen vinden plaats volgens de lineaire methode op basis van geschatte economische levensduur, rekening houdend met een eventuele restwaarde. Hierbij worden de volgende afschrijvingstermijnen gehanteerd:

- Computers en software 3 jaar

Kasstroomoverzicht

Overeenkomstig RJ 360.106 is in de enkelvoudige jaarrekening geen kasstroomoverzicht opgenomen, vanwege dit in de geconsolideerde jaarrekening is opgenomen.

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 6 juli 2022

TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS 2021 (€)

ACTIVA

Vaste activa

1 Materiële vaste activa

Betreft inrichting kantoor, computers en vervoermiddelen. Het verloop van deze post is als volgt:

Aanschafwaarde per 31 december 2020	2.693
Cumulatieve afschrijving per 31 december 2020	-2.639
Boekwaarde per 1 januari 2021	54
Investeringen 2021	-
Desinvesteringen 2021	-
Afschrijvingen desinvesteringen 2021	-
Afschrijvingen 2021	54
Boekwaarde per 31 december 2021	-
Aanschafwaarde per 31 december 2021	**2.693**
Cumulatieve afschrijving 31 december 2021	-2.693
Boekwaarde per 31 december 2021	-

Vlottende activa

2 Vlottende activa

Deze specificatie van deze post is als volgt:	€ 31-12-2021	€ 31-12-2020
Nominale debiteurenvordering	11.041	10.528
Voorziening dubieuze debiteuren	3.328	3.328
Boekwaarde	**7.713**	**7.200**
Nog te ontvangen subsidies	-	88.815
Vooruitbetaalde kosten	60	80
Totaal	**7.773**	**96.095**

Nog te ontvangen subsidie 31-12-2020 bestaat uit € 88.815 te vorderen voor het ondersteuningsprogramma Scholen Besparen Energie.

Liquide middelen, de banktegoeden op de lopende rekening ROK die vrij opneembaar zijn. Het bedrag is € 734.724.

Passiva

Eigen Vermogen

3 Eigen vermogen

Op basis van de overeenkomst met het Waarborgfonds Kinderopvang, welke exploitatietekorten tot maximaal € 1.000.000 dekt, is Ruimte-OK in staat haar activiteiten voort te zetten, ondanks een negatief Eigen vermogen. *Zie verder de toelichting bij: 4 Lening Waarborgfonds.*

Het verloop van het eigen vermogen is als volgt:

Balans per 31-12-2020	-693.774
Resultaat bestemming 2021	139.526
Balans per 31-12-2021	**-554.248**

Langlopende schulden

4 Lening waarborgfonds

In de overeenkomst met het Waarborgfonds Kinderopvang zijn o.a. afspraken gemaakt omtrent uitlening en doorbelasting van kosten van personeel en algemene kosten. Het Waarborgfonds Kinderopvang draagt zorg voor financiering van de exploitatietekorten van Ruimte-OK gedurende haar opstartperiode. Deze lening is variabel en beloopt maximaal € 1.000.000. Vanaf 2025 is de volledige stand direct opeisbaar door het Waarborgfonds Kinderopvang, er zijn geen vaste periodieke inlossingen afgesproken.

Over het gemiddeld bedrag per jaar ((saldo per 1/1 + saldo per 31/12) gedeeld door 2) is Ruimte-OK per balansdatum aan het Waarborgfonds Kinderopvang een vastgestelde rente van 3,5% verschuldigd. De rente wordt jaarlijks betaald uiterlijk één maand, nadat de jaarrekening van de partijen door de raad van toezicht is goedgekeurd.

De lening aan Ruimte-OK bedraagt op balansdatum € 554.248 (31-12-2020: € 693.774) en heeft een looptijd van langer dan 1 jaar. Deze afspraken zijn op basis van zakelijke afspraken vastgelegd.

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 6 juli 2022

Kortlopende schulden

5 Overige kortlopende schulden

De specificatie van deze post is als volgt:	€	€
	31-12-2021	31-12-2020
Vooruitontvangen bedragen	101.093	152.515
Crediteuren	36.313	21.764
Rekening courant Waarborgfonds	532.155	777.127
Te betalen vennootschapsbelasting	25.937	20.971
Overige schulden en overlopende passiva	47.000	14.876
Totaal	**742.497**	**987.253**

De vooruitontvangen bedragen per 31 december 2021 hebben betrekking op nog te besteden subsidiegelden:

- € 61.657 terug te betalen subsidiegelden voor het Kennis- en Innovatieplatform verduurzaming maatschappelijk vastgoed fase II (31-12-2020: € 152.515).

- € 39.438 nog te besteden subsidiegelden voor het projectplan cross-sectorale samenwerking (31-12-2020: € 0)

De rekening-courant schuld aan Stichting Waarborgfonds Kinderopvang is ontstaan uit de volgende transacties:

- Doorbelastingen van personeelskosten en algemene kosten vanuit Stichting Waarborgfonds Kinderopvang aan Stichting Ruimte voor Onderwijs en Kinderopvang;

- Aflossingen van de langlopende lening aan Stichting Waarborgfonds Kinderopvang ter grootte van het resultaat boekjaar van Stichting Ruimte voor Onderwijs en Kinderopvang;

- Verrekeningen van de BTW uit hoofde van de fiscale eenheid voor de BTW;

- 3,5% rente over de onderlinge lening; en

- 1% rente over de onderlinge rekening-courant verhouding.

- Er zijn geen zekerheden verstrekt vanuit Ruimte-OK voor deze verhouding. De doorbelasting is conform de afspraken met de belastingdienst.

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 6 juli 2022

NIET UIT BALANS BLIJKENDE VERPLICHTINGEN EN RECHTEN ENKELVOUDIGE JAARREKENING

Fiscale eenheid btw

Ruimte-OK vormt samen met het Waarborgfonds Kinderopvang vanaf 13 augustus 2012 een fiscale eenheid voor de btw. Beide partijen zijn hoofdelijk aansprakelijk voor elkaars omzetbelastingschulden en voor de omzetbelasting die de fiscale eenheid verschuldigd is. Onderlinge leveringen en diensten blijven buiten de heffing van omzetbelasting.

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 6 juli 2022

TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2021 (€)

Baten

6 Opbrengsten uit abonnementen en verkoop publicaties

De opbrengsten bestaan uit opbrengsten uit verkoop van abonnementen aan de primaire doelgroepen voor o.a. de Helpdesk en de verkoop van publicaties via de webwinkel, zoals de Scholenbouwwaaier. Deze opbrengsten zijn iets hoger dan 2020 en zijn uitgekomen op € 65.324.

7 Doelgroepondersteuning

Doelgroepondersteuning (€ 20.356 voor 2021 versus € 27.101 voor 2020) omvat onder andere advies en ondersteuning bij huisvestingsvraagstukken.

8 Private stakeholders en bijdragen van overheden en derden

Zie toelichting in de geconsolideerde cijfers.

Lasten

9 Personeelskosten

De specificatie van deze post is als volgt:	€ 2021	€ 2020
Extern personeel	1.258	84.317
Doorberekende personeelskosten vanuit Waarborgfonds	323.690	260.153
Totaal	**324.948**	**344.470**

10 Kosten toezichthoudende en adviserende organen

De voorzitter en leden van de raad van toezicht van het Waarborgfonds Kinderopvang zijn tevens voorzitter respectievelijk lid van de raad van toezicht van Ruimte-OK. De raad van toezicht van Ruimte-OK heeft daarnaast nog twee andere leden.

De raad van advies Ruimte-OK bestaat uit vertegenwoordigers van de doelgroepen en wordt door de betrokken doelgroepen bekostigd.

11 Algemene kosten

De algemene kosten zijn, voor zover niet direct toerekenbaar, op basis van fte-verdeling, doorbelast vanuit het Waarborgfonds Kinderopvang aan Ruimte-OK. De algemene kosten omvatten kosten voor huisvesting, automatisering, kantoorbenodigdheden, public relations, marketing en de onafhankelijke accountant.

De specificatie van deze post is als volgt:	€ 2021	€ 2020
Algemene kosten	30.234	35.536
Doorberekende algemene kosten vanuit Waarborgfonds	58.134	39.083
Totaal	**88.368**	**74.619**

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 6 juli 2022

12 Activiteitenkosten

Binnen de activiteitenkosten zijn kosten verantwoord met betrekking tot inhuur van externe expertise en ondersteuning bij diverse opdrachten, werving van private stakeholders en de kwaliteitsstandaard.

In 2021 bedragen de kosten € 520.573 (2020: € 335.871), Deze stijging wordt met name veroorzaakt door meer inhuur van expertise.

13 Rente lening Waarborgfonds en rente rekening-courant Waarborgfonds

Over het gemiddeld in het boekjaar uitstaande bedrag van de lening is een rente verschuldigd van 3,5%. Zie ook toelichting zoals opgenomen onder 4 Lening Waarborgfonds.

Over het gemiddelde saldo rekening-courant Waarborgfonds is 1% rente berekend.

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 6 juli 2022

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen van materiële betekenis na balansdatum die het beeld van de jaarrekening beïnvloeden.

Vastgesteld en goedgekeurd te Utrecht, 13 juli 2022

Namens de raad van bestuur,

Martin van Osch, directeur, bestuurder

Namens de raad van toezicht,

Edith Snoeij, voorzitter

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 6 juli 2022

Stichting Ruimte-OK

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 6 juli 2022

Deloitte Accountants B.V.
Flight Forum 1
5657 DA Eindhoven
Postbus 376
5600 AJ Eindhoven
Nederland

Tel: 088 288 2888
Fax: 088 288 9839
www.deloitte.nl

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan de raad van toezicht van Stichting Ruimte voor Onderwijs en Kinderopvang

VERKLARING OVER DE IN HET JAARVERSLAG OPGENOMEN JAARREKENING 2021

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2021 van Stichting Ruimte voor Onderwijs en Kinderopvang te Utrecht gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Ruimte voor Onderwijs en Kinderopvang op 31 december 2021 en van het resultaat over 2021 in overeenstemming met Richtlijn RJK C1 kleine organisaties-zonder-winststreven.

De jaarrekening bestaat uit:

1. De balans per 31 december 2021.

2. De staat van baten en lasten over 2021.

3. De toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Ruimte voor Onderwijs en Kinderopvang zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

VERKLARING OVER DE IN HET JAARVERSLAG OPGENOMEN ANDERE INFORMATIE

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- Het bestuursverslag.

- De overige gegevens.

Deloitte Accountants B.V. is ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel te Rotterdam onder nummer 24362853.
Deloitte Accountants B.V. is a Netherlands affiliate of Deloitte NSE LLP, a member firm of Deloitte Touche Tohmatsu Limited.

Deloitte.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- Met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.
- Alle informatie bevat die op grond van Richtlijn RJK C1 kleine organisaties-zonder-winststreven is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Richtlijn RJK C1 kleine organisaties-zonder-winststreven en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens, in overeenstemming met Richtlijn RJK C1 kleine organisaties-zonder-winststreven.

BESCHRIJVING VAN VERANTWOORDELIJKHEDEN MET BETREKKING TOT DE JAARREKENING

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met Richtlijn RJK C1 kleine organisaties-zonder-winststreven.

In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Deloitte.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.

- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting.

- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.

- Het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven.

- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.

- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Deloitte.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Eindhoven, 6 juli 2022

Deloitte Accountants B.V.

Was getekend: I. Wetters MSc RA

ROOSTER VAN AFTREDEN RAAD VAN TOEZICHT WAARBORGFONDS KINDEROPVANG (VERSIE MRT 2022)

Uitgangspunten

1. Conform de statuten (artikel 10 lid 7 worden leden van de rvt benoemd voor een periode van vier jaar (tenzij in het benoemingsbesluit een kortere periode wordt vermeld).
2. Herbenoeming voor een periode van vier jaar kan maximaal één maal geschieden (artikel 10 lid 7).
3. Artikel 10 lid 7 biedt de mogelijkheid om een lid voor een 3e termijn van maximaal 2 jaar te benoemen na unaniem besluit van de voltallige raad van toezicht met een duidelijke onderbouwing.
4. Nieuw benoemde leden worden opgenomen in een bestaand, doorlopend rooster van aftreden, waarbij gekozen is voor een diagonale spreiding van de aftreeddata.

	Rooster van aftreden SWK	FUNCTIE	BENOEM TERMIJNEN	START 1E TERMIJN	START 2E TERMIJN	START 3E TERMIJN (OPTIONEEL VOOR MAX. 2 JAAR)	STATUTAIRE EINDDATUM
1.	Mw. E. Snoeij	Voorzitter	1) 2015 - 2019 2) 2019 - 2023	Oktober 2015	Oktober 2019		30 september 2023
2.	Dhr T. Reijns	Lid	1) 2012 - 2016 2) 2016 – 2020 3) 2020 - 2022	Juni 2012	Juni 2016	Juni 2020	31 mei 2022
3.	Dhr. J. Boskma	Lid	1) 2020- 2024 2) 2024- 2028	Oktober 2020	Oktober 2024		31 oktober 2028
4.	Dhr. J. Vos	Lid	1) 2022-2026 2) 2026-2030	Juni 2022	Juni 2026		Juni 2030

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 6 juli 2022

ROOSTER VAN AFTREDEN RAAD VAN TOEZICHT
RUIMTE-OK
(VERSIE MRT 2022)

Uitgangspunten

1. Conform de statuten (artikel 10 lid 7) worden leden van de rvt benoemd voor een periode van vier jaar (tenzij in het benoemingsbesluit een kortere periode wordt vermeld).
2. Herbenoeming voor een periode van vier jaar kan maximaal één maal geschieden (artikel 10 lid 7).
3. Artikel 10 lid 7 biedt de mogelijkheid om een lid voor een 3e termijn van maximaal 2 jaar te benoemen na unaniem besluit van de voltallige raad van toezicht met een duidelijke onderbouwing.
4. Nieuw benoemde leden worden opgenomen in een bestaand, doorlopend rooster van aftreden, waarbij gekozen is voor een diagonale spreiding van de aftreeddata.

	Rooster van aftreden ROK	FUNCTIE	BENOEM TERMIJNEN	START 1E TERMIJN	START 2E TERMIJN	START 3E TERMIJN (OPTIONEEL VOOR MAX. 2 JAAR)	STATUTAIRE EINDDATUM
1.	Mw. E. Snoeij	Voorzitter	1) 2015 - 2019 2) 2019 - 2023	Oktober 2015	Oktober 2019		30 september 2023
2.	Dhr T. Reijns	Lid	1) 2012 - 2016 2) 2016 – 2020 3) 2020 - 2022	Juni 2012	Juni 2016	Juni 2020	31 mei 2022
4.	Dhr. J. Boskma	Lid	1) 2020- 2024 2) 2024- 2028	Oktober 2020	Oktober 2024		31 oktober 2028
5.	Mw. M. Dekker	Lid	1) 2013 – 2017 2) 2017 – 2020 3) 2020 - 2022	Januari 2013	Januari 2017	Januari 2021	31 december 2022
6.	Mw. L. v.d. Meijs	Lid	1) 2018- 2022 2) 2022 - 2026	Oktober 2018	Oktober 2022		30 september 2026
7.	Dhr. J. Vos	Lid	1) 2022-2026 2) 2026-2030	Juni 2022	Juni 2026		Juni 2030

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 6 juli 2022